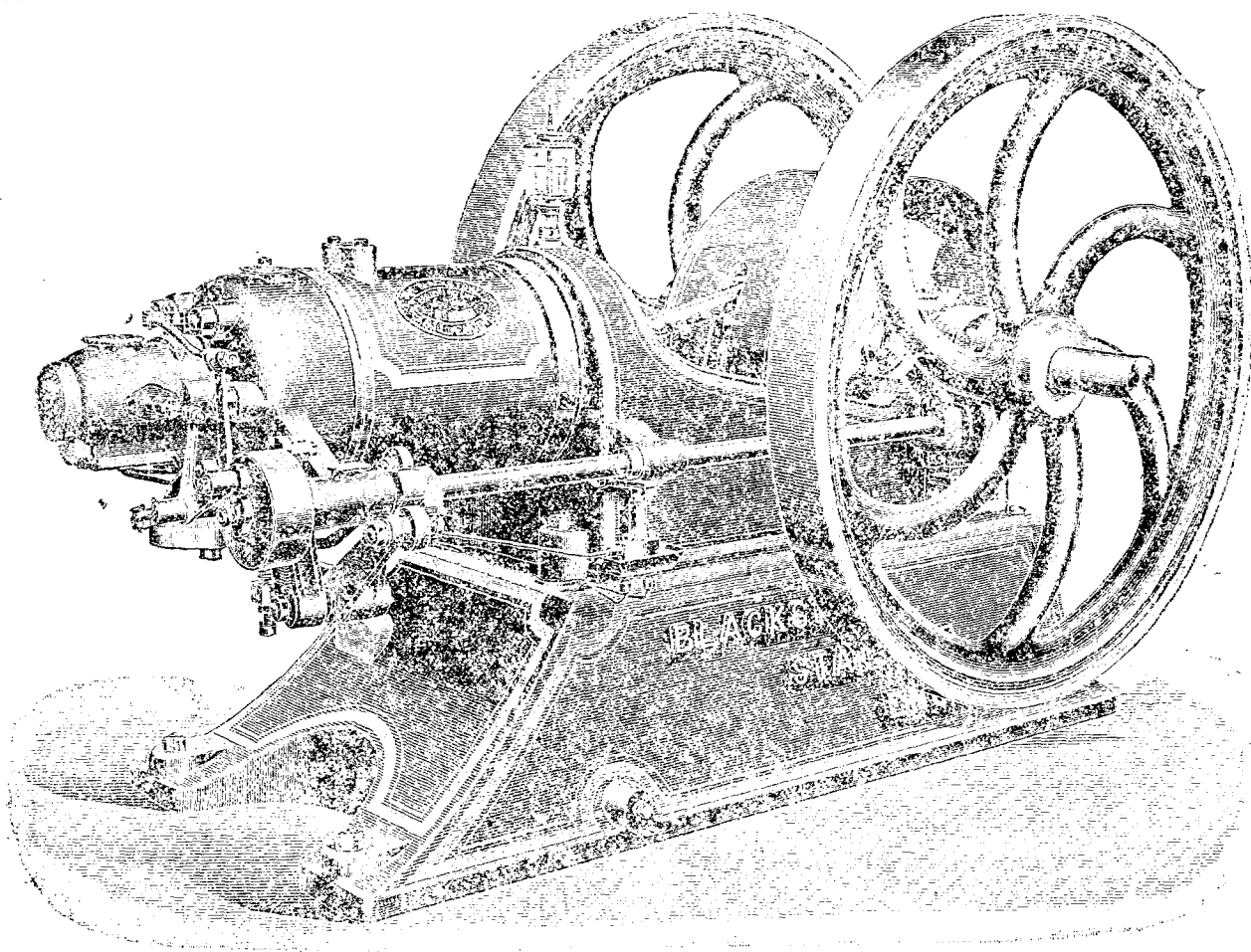

309653

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

NO. 6. చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 20 వ తేది శుక్రవారము { NO. 211
నంపుటము. ౬ } సిద్ధాంతి నా మ నం పత్తి ర పు ష్య మా న శు క్ల చ వి తి ర. { సంచిక ౨౨౧

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కిరసనాయిలు, గ్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుపయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుము.

సోలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్య & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

ఈ నోవలకు క్రసిద్ధి తెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నోవలను కూడ మా అమృతాంజనము ను వాడి నంతమాత్రమున నయముగను.

మలభ వెల 0-10-0 అనాలు.

మోహినితైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

గి, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసమునకు	1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

“ఆంధ్రపత్రిక” పోస్టుబాక్సు నెం 212 మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము తిరితము
ఆరోగ్యము కాల్పనమును బొందున స్వల్ప
భాషలైన కొన్ని విధులను అనుమతముచేసిన
సులువుది. ఈ పుస్తకమున పుస్తకము ఆరోగ్యము
మీకు కలుగజేసి కిరసనాయిలను వ్యవహారములు
యోగ్యమైనవి ఇవ్వించును. ఈ పుస్తకము ఇబ్రాహీం
సీనులదేను. పోస్టువారము నేడు పంపించుచున్నా
ము. వెంటనే వ్రాయుకోవలెను. (212)
వైద్యశాస్త్ర మనేకంకం గోవిందజీ,
అంకంకంకం కోవభాషాం, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కావ్యిగారిచే మూలానుసారముగా నుల్లతైలిన రచింపబడినది. ఇందు వన్నయాదుల భారతమున లేని కథ తెన్నో కలవు.
1 వ సంపుటము (అదిసభావర్ణములు) వెల రు 3-0-0
2 వ సంపుటము (అరణ్యవర్ణములు) 8-0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 8-0-0
ప్రొద్దేలి కొడుకారే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రా యల్ వైజు వైజు కాగిరయ కాగిరయైందు.
వలయుచారు:—మేనేజరు, కలావతి ప్రెస్సు,
(1885-647) రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

NATURAL. OIL PAINTINGS

AND
LIFE LIKE
Bromide Enlargements
SPECIALITY

AT
A. RATNA & CO.

157, Broadway, MADRAS.

Telephone No. 620.

Post Box No. 116.

Telegraphic Address:

'RATNACO,' Madras.

న మ్మ క ము
బంగారు, వెండి, రత్నముల
నగలును, ఇతర వస్తువులును
వాసిన యచ్చిన వస్తువులని వైశాల్యమున
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, బ్రెనబజారు, మదరాసు.

సగం నాణ్యముగాను, భూచిత్రమున ప్రత్యేక పరి
లకు తయారుచేసి విక్రయించుట నుంచుచును. రాయ
తన లేనివాటిని అతిక్రమముగా అగ్రహారమున
చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అగ్రహారమున సగం
చేసుకొన్న వారికి మానువ్యయము లేదు. (649-184)

గౌతా కంపెనీ,
6, Rattan Bazaar, చెన్నై పట్టణము
ధరలు చాల తగ్గింపబడెను

ఎల్లకా వస్త్రములు, గ్రాము, గౌతా లేనివాటిని
మనుష్యులకు చాల తగ్గిన ధరలకు విక్రయించుచును.

24-12-19 మొదలు 31-12-19 వరకు

8 రోజులు మొదలు కొన్నిటికి ధరలు 100-కి
10, 25, 30, 40 వరకు తగ్గింపబడినవి.

మూల మా అంగడికి వచ్చిన మీకు మంచిలాభము కలు
గును.

ఇదివరకే బాధానలో పడి పోవలసి పొన్నకును మా
చుడలేదు. కాన నీగొప్ప సదుపాయమును ముఖ్యముగా నుప
యోగించు. శ్రీ లక్ష్మణంకారము. పురుషుల కావ్యకళ.

Grand Reduction Sale

Gautha & Co.,

6, Rattan Bazaar, Madras.

Of Electa, West-End, Grand and Gautha Lever
Watches, of different varieties and patterns at Specialty
reduced Prices.

8 Days Sale

from 24 to 31 Dec 1919.

Same Goods Sold 10, 25, 30, 40, per cent.

Reduction on Prices marked according to the
nature of Goods, since a large Consignment of fresh
goods expected from factories.

You will be benefitted by GOING TO OUR SALE
ROOMS.

Avail this Grand Opportunity. Ever Offered in this
Presidency.

For Ladies a Jewel and for Gentlemen a necessity

విద్యార్థులు- దేహపరిశ్రమ.

(గా. పారివర్వోత్తమ రావుగారు. ఎం. ఏ.)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించి విచారణ
లు జరిపిన కార్తవ్య కమిషనువారి నివేదికనుబట్టి విద్యార్థుల
కు దేహపరిశ్రమ లేకపోవుటవలన కలుగుచున్న మహానష్టము
లు చక్కగా వివరింపబడినవి. ఏమి సంవత్సరములనుండి వది
లొమ్మిది సంవత్సరములవరకును మనుష్యులవిద్యార్థులు 708
రను శరీరీంపగా నూటికి 42.2 వంతున దృష్టిబోపముగలవారు
తోనివార; అందులో నూటికి 26.1 వంతుం రెండువంతుల
లోపడిన వారుంటుట తెలియజెప్పినది. మొత్తమున నూటి
కి 28.16 వంతున దంతవ్యాధులకు లోనైనవారుండి. నూటి
కి 11.89 వంతున కిరి కాయవ్యాధులతో బాధపడువా రుండి;
31.28 వంతున నాసవ్యాధులకు లోనైనవారుండి; 3.97 వంతున
శ్రవణేంద్రియపటస్థితి లేనివారై యుండి; 15.2 వంతున
కుత్తుకోగముల కంకితులై యుండి; 18.8 వంతున మిక్కిలి
యాభాసువులయ్యుండిరి. ఈతెల్లము బట్టిమాన ఏమో యొ
క విషయై సమస్తరోగము పాలవది విద్యార్థియే లేదనుట
తేటపడుచున్నది. ఇక అక్షర్తీగము, బలహీనత, ఇట్టి కాన
రాని రోగముల సంఘటి చెప్పనక్కరయే లేదు. ఇట్లుచుచేత
ప్రతివిద్యార్థియు రెండు మూడు రుబలకు లోనై యర్జునముగ
జీవించును గడత చునీయుండుట అత్యంతవేష్య మునునది.
అందులోను గ్రామసీమలనుండి లేజన్యులనూడి వట్టవవాన
యలకు జగవృక్షాదులకు బోవునట్టి సయ్యాసో పేరుకును పట్ట
పరీక్షలలోలేలి ఇలుచేతునప్పటికి-ఇలుచేరనివారునున్నారు-
నడయాడు ఏలేరువ లగుచుండుట దినదినకు మామయినే
యొన్నాను. ఇటువంటి కిటికి కారణ మేమో యావముటకు
కార్తవ్య కమిషనువారు ప్రయత్నించివారు ప్రస్తుత విద్యార్థి
ధానము అనేకవిధములుగా ఈఫలముకు కలిగించుచున్నది.
పరిష్కారధర్మవలన మైబుచుండు భారముకు పరభాషాభారక
విద్యార్థిధానము మూలకముగా నగు వ్యక్తపరిశ్రమము ఇతర
కారణములతో బాటు చేప్పరగినవని కమిషనువారు యభిప్రాయము.
విద్యార్థిధానకాలము గూడ ఆరోగ్యమునకు సహకారి
గాదు. మనచేతపరిశ్రమలలో గ్రామీణ కాలమును అపరాధము
ను విద్యకు ననుమాయములు. అయిన నేటివిద్యలో మిట్టకు
ధ్యానము మే మిడిమేపు చతురుల కాలము ఇచ్చువా
యమూర్తి సర్ బాక్ ఉత్తమ గాన (వాసిన యొకవిన్నవి
యమును వ్రాయుట యత్నము కా నేరను. విద్య నేర్పుట
యందు స్థానిక సందర్భములను ఇప్పటికింపై నెవ్వరగా గమ
నింప కలసియున్నది. ఇటీవల నే వినివిషయము మొకదానిని
ఉదాహరణగా మిచ్చుచున్నాను. ఒకనోగ గ్రామపాఠశాల
లో విద్యార్థులకు గ్రామీణ కాలమున బోధనకును సుండెది. ఇది
యజ్ఞభూమిలో మిక్కిలి సమాజంబున వర్గధి దీని అధికారి
యై పేరించెది. కారణ మేమి చెప్పిలో వినుము. విద్యార్థిధా
నము 10 గంటలు మొదలు (పాఠ భాషకయన్నంత వరకు) మ
ధ్యానము 8 గంటలవరకు చుందియుండచేత చేయుచువలసి
నది విధియుట. చిన్నపిల్లలకు ప్రత్యేకములుకీరి తగిన సమ
యముకాదని అధికారులకు విన్నవించబడెను. అంతేగాక అనే
కరకు విద్యార్థిధానమునకు పోవలసియున్న మొదల వాలయలోని
తెండ్రులకు పిల్లకాయలు అన్నము తీసికొని బావులుకును ఏ
లాతెరచుచు ననియు తెలుపబడెను. కాని అధికారు లీసమాధా
నము సంగీకరింపలేదు. పిల్లకాయల తేనెను విద్య నూడికొనవ
లసి వచ్చినది" ఇట్టిసందర్భములు జరుగుచుండియు కార్తవ్య కమి
షనువారు ఈవిషయమున మిక్కిలి చెప్పినవారు కాదు. అంతి
మిట్టిల విషయము తరుచువారకును సంబంధించలేదని న రొక
వేళ వినిని గణించలేదు కాబోలును. ఆకారంతకు మన ప్రత్యే
యచే దీర్చుకొనవలసి యుండును. మనజేతములో మరయొక దా
ర్శాగ్రము. విద్యకు పరమావధి భుక్తి కాబట్టి మనకు దెంత
యొక్కరగా గ్రంథములకు భట్టి వట్టుమన్న దలిపండుల
కంత ప్రీతి. ఇది మహాపాతకము. ఇంతేకాదు. మనజేతములో
వశేక ప్రాంతములే అకారోగ్యపరము లైనవి. శిశువులను
ఇత్యదు లేందోబానిరు జన్మవ్రతమునుండియే వట్టుపడు
చున్నది. కొందరుకుంబున మనదాగ్ర్యమే ఈరోగములకు
కారణము. విద్యార్థులకు సమయై తిండికీమి అంగదాస్థి
య కలుగుట ముగలను. ఈజేతములో బానిరు విద్యనే
ర్పించుట మిక్కిలి కష్టముతోకొనుకొని యున్నది. కాబట్టి
కొడుకుకును చదువు రావలెనను అతడే అనేకము విద్యలకు
నుచితభోజనము పెట్టలేనంతిస్థితిలో నున్నాడు. విద్యకుండు

చదువుచదివి కష్టపడిన కరువాకాదాద స్వల్పపరమావధి విన
నని విద్యార్థులున్నాడు" విని విభూతిభూషణుడగు ఆశవాత్
(వాసివారు. డాక్టరు ఎం. ఎ.కె. బనర్జీ అను వారు ను
ఇతరీతిని వ్రాసివారు. ఇన్ని యవస్థలతోపాటు నూటికి తొం
బదిలొమ్మిదుగురు విద్యార్థులు దేహపరిశ్రమ మామయే
లేల పెట్టుటలేదు. లేల పెట్టినవారు ఏ వనినినునముల కాలమో
'మలెస్స' అనుసాధనముల (త్రిపుటతో సంస్కృతి పాం య
చున్నారు. చిన్న నాటినుండి దేహపరిశ్రమకు సలవాటుపడనం
దున బుద్ధివర్ధింకనముక నాటలకు పోవలయునని ఇతరులవత్స
యరనితెగలే విద్యార్థులు దేహపరిశ్రమకు మానివేయుచున్నా
రనియు మొకా నొకర అభిప్రాయపడిరి. ఈయన్ని సందర్భ
ములకు కార్తవ్య కమిషనువారు బాగుగ శాలోచించివారు.
మెట్రిక్యులేషన్ దాటువకుకు చేతభాషాభాషకవిద్యయే కరవ
వలసివదినా 6. పరీక్షలవరకు తగ్గించుట కనేకవిధముల సల
హలిచ్చివారు. సాంకేతిక పారిశ్రామికవిద్యల కెక్కురప్రాము
ఖ్య మియులనినదిని నిర్ణయించును పరీక్షలవలన పడయు
యోగ్యతాశ్రయమువిలువను తగ్గించియు కాదన కమిషను
వారు భుక్తి (ప్రశాసయోగ్య) బలకల్పనకల్పి క్షీణింప చేసివారు.
అన్నిటికింపై ముఖ్యముగా విద్యార్థుల దేహపరిశ్రమకై విశ్వ
విద్యాలయములు చేతున సిన ఏర్పాటులనుగురించి వారుచే
సిన సూచనలు గమనింప దగియున్నవి. అందరు పండితులరై
నే వ్యాపారపండితులను విశ్వవిద్యాలయమువారిచే నియ
మితుడుకావలెను. ఇటీవలి డె రెక్కర అఫ్ ఫిజికల్ ఎడ్యుకే
షన్ అనుపట్టమును. విశ్వవిద్యాలయము ప్రవేశించువప్పుడు
విద్యార్థి నిరదు పరీక్షింపించువలెను. అనంతరము వ్యాపారము
మిడియని నిర్ణయింపవలెను. నై స్థితినిబట్టి నాతిమండల
సిన యువసము కలదే అట్టితరీఖికి ఏర్పాటు చేయవలెను.
విద్యార్థి వసతిగృహములు మొదలగువానిలో పెట్టకలసిన
భోజనాధికములను గురించియు విద్యార్థుల ఆరోగ్యాధిక విష
యలను గురించియు ఈ డై రెక్కర అప్పటికప్పుడు కరవత్ర
ములు ప్రకటింపవలెను. విశ్వవిద్యాలయమువారిచే కళాశా
లల వారేమి విద్యార్థుల దేహ పరిశ్రమకు కారలసిన యు
మాలములను సమకార్థరలెను. వ్యాపార బోధకులకు
తయారచేయుటయేగాక ఇతర బోధకులకు కూడ కొంత
వ్యాపారవిద్య నేర్పవలెను. వ్యాపారములు నియమించుట
లో కార్తవ్య కమిషనువారు చేతువ్యాపారములను ముఖ
లేదు. ఎక్కువకష్టములకు లేక కొద్దికాటి కావున అనేక
విద్యార్థులకు అనుమించు చేతు వ్యాపారములకు తప్పక
ప్రోత్సహింప దగినవి తెలిచిపడినవి. అయినను పాశ్చాత్య
వ్యాపారములను మద కార్తవ్య కమిషనువారు రెక్కరములు
చూపివారకుట నిష్కర్మము. ఇంతయూ మూలవరకీ విషయ
మును దెప్పించుటకు చేతువా కి కృత్యమై యుండవలసివడె.
ఇప్పటి కైంపు మము మేల్కొంది యవిద్యాయములలో
ఏనియే విద్యార్థులకు ప్రస్తుతస్థితిలో నకురగియుముగా
నిశ్చయించి కార్తవ్య కమిషనువారిలకును ననుసరించి మన
ప్రాంతములకు దగిన మార్పులతో ఏర్పాటులు చేయవలసిన
దని మన ప్రభుత్వములవాని విశ్వవిద్యాలయముల వారిని
కోరవలసియున్నాము. కార్తవ్య కమిషనువారి సలహా లేంత
త్వరగా పరిపక్వకీరివిన సంతకత్వరగా మనము భావిసంతకుల
ను మృతతీవనముండి తప్పించివార ముగను.

వీరసంయుక్తనాటకము.

మోచెర్ల మానుమూల రామకవికృతము :

ఇది యాతామూలకమైన తండ్రితరు జనుచ (మరి
యభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగా కృత్రిమము లేండియూడి
పూజ్యమును దుష్టమున విరవిహారము సలిపి వీరవ్యవమును జూజు
కొన్ని భారతీయ వారీమణికుల సంయుక్తావేది చరిత్రము.
ఈ యయ్యుమే మన భారతభూమిక త్రిసరిది చేతుకొనుట-
భారతీయ గౌరవముకొనుట-పొరాడి మహమ్మదీయ సేనా
సమూహమును బటాపంచలు కావించిన కడపకీ వీరసాధ్వీ
కుడి. ఇందు బృద్ధిరాజుకావ్యాధిరేకము- సుయుక్త పతి
భక్తి జనుచ (మరి మోచెర్లలేనిపదము మూర్ఖ- ఈవ్యవధియు
దుర్భాగపురుషులు- దేవకర్మ-పరాక్రమానులు విశేషిక
రింపబడినవి, చేతభక్తి రాజభక్తి సిక్తభక్తి కలిగియున్నను
నాని కాటపట్టును సులభతైవిని ప్రదర్శన మోగముగా రచిం
పబడినది. వెల రు 1.0-0.

వలయువారు- ఎమ్. హెచ్. రావు అందు సన్ను,

కాకినాడ అని వ్రాసిన జడయలగు.

సాంస్కృతిక పుష్కరము

అవధానమును తీసుకొనుట

జేతయింపు సంతకము.

కలకత్తా నగరమున రాజప్రకటనమును చదువుట.

ఈ నెల 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు పుర మధ్యమంతులవారు సోపానముపై నిలిచి గవర్నరుగారు సాంస్కృతిక పుష్కరమును చదివిరి. అప్పుడతడు ప్రముఖులగు ప్రభుత్వోద్యోగులును, ప్రధానస్థానముల వారి, విమల మహారాజు ముఖేంద్రవర్మదేవరాయల మహారాజు ప్రాధికారమును బాగోయి, నర్ మిత్రులు గారు మున్నగువారు కొద్దిమంది మాత్రమేయండి. ప్రజల కొరకును తెలియక పోవుటచే హెచ్చరించి రాజుడు.

కొద్దిమందిగాను సంస్కరణచట్టము ననుసరించుచు అవధానము తీసుకొనుచు యువరాజుగారి రాజన సూచించుచు చేసిన ప్రకటనమునకు కలకత్తానగరము అతివాదులు మిలీటరీలు పాస్టరులు భారతీయులు సందర్శన చాల నరసించిరి. కుత్తిక లన్నియును సంతోషమును సూచించుచు వ్యాసములను ప్రకటించెను. ఇంగ్లీషువారు ఇండియన్ డెయిలీన్యూస్ పత్రిక రాజానుమతి ప్రకటించుచు నిరంతరము రాజభిక్షిప్రకటించు భారతీయులను పాస్టరులను గూడ శ్రీవారిప్రకటనము ననుసరింపదగునని ప్రాసెసె. జేతభిక్షిప్రకటనలన్నియు అనుసరించుచు దురాగతములను సులభముగా జరుగుతమ ఘాతుకాద్యములను విమోచనమునని హెచ్చరించెను. స్టేట్సును కుత్తిక రాజప్రకటనము వుద్యోగలకుంచునని నిరసించెడిది. ఇమిడట నీ జేతయన బ్రిటిషువారి కుటుంబుడి పంపాలా ప్రాకార్యమును తీసింపు నని కుటుంబు రధికముగ సంకల్పించుచున్నారు. ఈ కలకత్తాను నిరాధారముగా గాతయని ఆకస్మిక ప్రాసెసె.

అమృతబాహు కుత్తిక

ఈ జేతయన సమాజరాజభిక్షిప్రకటించి క్రింది ఆకాశమునందును చట్టము నాచరణకు తెచ్చుటలో కుత్తిక తోడ్పడెదనని మాకు సమ్మతములగు. ప్రవాస జేతయన పట్టెట్టి సానుభూతిని చూపుచున్నారో అట్టి సానుభూతిని వారియంద్యోగల లందరను చూపినచో నీ జేతయన స్వర్గములను మేలుగును. రాజకీయములకు కీర్తింపబడినవారిలో నెట్టివిభేదము లేకుండ నందరిని విడుదల చేయవలెను. క్రింద నీ జేతయనకు స్వపరిపాలన మొనంగుదనని బ్రిటను దొరతనమునకు ప్రకటించిరిగాన విశ్వాసముచేయుగ రాజకీయ సేరములకు కీర్తింపబడినవారిని విడుదల చేయవలెను.

తెలంగాలి.

సాంస్కృతిక పుష్కరమునకు వారు కలిగిన ఆకస్మికమును చూచుచున్నది. ఇకతెన అతివాదప్రకటన ప్రభుత్వము ననుసరింపజేసి చూడక విశ్వసించును గాక. మైత్రీని సామరస్యమును ప్రకటించును గాక ప్రభుత్వోద్యోగులందరను తాము ప్రజల అనుచరులమని నరగ గ్రహించును గాక. ప్రజల సదుపాయమునకు ప్రభుత్వముగాని ప్రభుత్వోద్యోగులలాభమునకు ప్రజలగారిని ధర్మమాత్రమును వారు బాగుగా గ్రహించును గాక.

బొంబాయి ప్రాసెసె

సాంస్కృతిక పుష్కరము నకలభారత సంతానమునకును, సంకల్పప్రదము. ప్రకటనమునందలి విషయముల పరమేధార భావములను స్పష్టముగా సూచించుచున్నది. ప్రజలమనస్సుల నాకర్షించి గలిగియున్నది. ఇట్టి విశేషములే ప్రజల నాన్నిధి సమర్థములు. అవధానము తీసుకొనుటలో జరుగుచున్నది ప్రజల సహృదయమును సంపూర్ణముగా బడతమనకాశముగలదు అట్లుగాక క్రిందిదనమున సంకల్పమును ద్యోగము మెలుగిన రాజకీయము విఫలమగును. క్రియము రాజుగారికి మేము మనఃపూర్వకముగ స్వాగత మొసగుచున్నాము.

బ్రిటానియన్

రాజప్రకటనము 24 వ తేదీని లాహోరు నగరమున ప్రకటించబడినది. తెలచిన రీతిని జరిగినది. భారతీయుల ప్రార్థన వృథగాలేదు. ఎవరిని భారతీయులు ప్రార్థించిరో అతడు శ్రీసాంస్కృతిక పుష్కరమును సందర్శించును గాని చెడు. తత్ఫలితమే యీ సభ్యులభరిత మగు ప్రకటనము. క్రిందియొక్క మహారాజువారి ప్రకటనమునకు కొద్దిసాంస్కృతిక పుష్కరము మొదలను తీసిపోవుచు గాదు. క్రింది కవికరము

కాంగ్రెసు మహాసభ.

వర్షాటులు.

24-వ తేదీని మహాసభను జరుపుటకు ఏర్పాటులు చాల చురుకుగా జరుగుచున్నవి. 26-వ తేదీని సమావేశము జరుగవచ్చును. 22-వ తేదీనుండి వర్షము తగులుగా హెచ్చుగా కురియుచుండుటచే ఏర్పాటులకు కొంత అభ్యంతరము కలిగినది గాని స్వామి శ్రీధరాంధగారును ఎ. రహాయలును భవన్యమును శ్రీరామాయమును లెక్కచేయక చాత్రధర్మ పనిచేయుచున్నారని. ముగియెన్నరాష్ట్రములవారికి గట్టి యిండ్లలోనే బహు ఏర్పరుపబడింది. తక్కిన రాష్ట్రములవారికి కొందరికి యిండ్లలోను కొందరికి జేరాలలోను బసలియ్యబడినది. జేరాల సభాశాలలు చాల గమీకముగానే చేయబడినవి. ఢిల్లీనుండియు బొంబాయినుండియు చాలమంది వారింటిలు వచ్చిరి. నిరుపాధిస్థితులను క్షామ్యముగ పనిచేసినవారు వారిలో వెక్కువమందియను. జిన్నా, హనుమాయము, చక్రవర్తి, నేలం విజయ గాంధీవారి, కస్తూరిబాయిగారు, శ్రీనివాసకృష్ణ, లోకనాథులకు, ఆ. వి. నెలమిగారు మున్నగువారు వచ్చిరి. వందేతి మూలవ్యాస, మహాకవిగంధి, సి. ఆర్. దాసుగారి 2వరకే లాహోరులో నున్నారని. వారు మహావిచారణకుబంధమున నిటువచ్చిరి. కాంగ్రెసు మొగ్గెలీరు అభ్యంతర కిద్దరిని ఏక కాలముననే స్వాగతమిచ్చి యూరే గింపుచేయుట ఏర్పాటు చేయబడినది.

సభాశాల.

కాంగ్రెసుసభాశాలకు మిక్కిలిచురుకుగా పూర్తి చేయబడుచున్నది. వందేతి మహాసభాశాలవ్యాస, మహాకవిగంధి, జిన్నా, బొమ్మెల, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, బయ్య నరసింహాచార్యగారు, గోకర్ణాధిపతి, నటరాజును, జేతవారు గాన్ధీదేవరకే వచ్చిరి. ఆదినిలెట్టు, వివేకచంద్రపాలు గారు 25-వ తేదీని వచ్చిరి. వారికి భుజమును స్వాగత మిచ్చబడినది. లోకనాథులకు, శ్రీనివాసకృష్ణగారు 26-వ తేదీని వచ్చెదరు. ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లలో సింఘ, రావల్పండి మున్నగు స్థలములనుండి ప్రతినిధులు 25-వ తేదీని వచ్చిరి. మరికొన్ని ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లు 26-వ తేదీని వచ్చును.

అభ్యంతరములకు

మా. వందేతి మహాసభాశాల నెహ్రూగారు లాహోరు నుండియు హాజరై అజ్ఞులభాను గారు ఢిల్లీనుండియు 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున వచ్చిరి. వారి కిద్దరికీమగు స్వాగత మిచ్చబడినది. వారిని పూర్వగింపుతో పురీషుల వెంట గాని పోయిరి. ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లు వచ్చుచేతకు రైలుస్టేషను యంద కొట్లకొలఁ ప్రజలు నిండియుండిరి. పురీషులను గృహలో భరణములను ప్రజామయముగా నుండెడి. 28 వ తేదీనుండి వర్ష మత్యధికముగా కురియుచుండుటచే ఏర్పాటులకు చాల సరిగా పాటించబడునని కొన్నిగంటలలోనే నైరీక కానక కీర్తితులలో హెచ్చుచుండియే గాక లాహోరు అమృతసాగు జరగవలెనని నానుటలందరను అలిపారు ఢిల్లీ లాహోరు కుట్లకొలఁ ప్రజలు కీర్తింపబడిన వారిలో హెచ్చుచుండియును జేతకృత కానక క్రింద నిర్బంధించబడిన వారందరను మన మెంతకు రాగముగనుక ప్రజాస్వామ్య శ్రీకాస్వామ్య శ్రీకాస్వామ్య నిరీధికము లగు నుక్తము లన్నియును రద్దుకావలెను.

ఇండియా

హెచ్చుచుండిన వందేతివారికి ఆకాశమును కలగ చేసి చాల మందిని వదిలివేయవలెను. అట్లువదిలబడుటను చెడుగు కలిగినది ఆహారము సహించుటకు వర్షముగాని కాశ్యము నహించుటకు దగినదిగాదు. చనిపోయినవారిని బ్రతికింప బాలముగాని బ్రతికియున్న వారికట్లు సద్గమము కనికరమును చూపదగును వంజులు విద్రోహములకాదికారకులగు వారిని తప్ప తక్కినవారి నందరిని వదిలదగును.

వెనెగిరి కిందివార్త.

ఇండియాసంఘమునకు కృతజ్ఞతతో వందేతివారి సర్పించుచున్నారని అవధానము తీసుకొనినందులకును సంస్కరణముల కొనగింపందులకును సంఘమునా రెండు కృతజ్ఞాను. నేమనలు రివరలు లీరు. మేము విజయప్రకటనము జూచి చాల సంతసించితిమి. ఈ జేతయనందలి అన్నితరగతుల ప్రజలకును వుద్యోగులకును సామరస్యమును కలిగింప సర్వవిధముల ప్రయత్నించెదను.

అభ్యంతరము కలిగినది. గాని నేడు తెలియవచ్చుటచే అందరి కిని అభిమానము కలిగినది.

జిన్నాగారి యువనాస్థానము.

25-వ తేదీని వర్షము కురియుచున్నది జిన్నాగారి యువనాస్థానము జరిగినది. వందేతివారి మహాసభాశాల సభజరిగినది. వెక్కువందలవందల వచ్చిరి. వంజులు అల్లముల సంస్కరణములనుగూర్చి జిన్నాగారు రుపస్థానించిరి. వంజులు కీర్తితులలో సద్యోగుల దుష్కర్మములకుగూర్చి జిన్నాగారు విపులముగ వివరించి, మనము ముఖ్యముగ కొంతమంది ప్రతినిధుల నాంగ్ల జేతయనకు పరిచయము చేసెను. వారి దుష్కర్మములనుగూర్చి బ్రిటిషు ప్రజలకు బాగుగా తెలిపినచో నాయుద్యోగులలో కొందరికి తగిన శిక్షవిధింపబడును. ఈ విషయము నుగూర్చి కాంగ్రెసువారు క్రద్ధగా నాలోచించ వలెనని జిన్నాగారుని. సంస్కరణములు కొంతవరకు నిరంతరకాదికారల కంటక ప్రాయములు. రౌటుచట్టములంటి చట్టముల నికాయం దు చేయబడినందుగా న జేతయన సంస్కరణములను బాగుగా నుపయోగింప దగునని జిన్నాగారు నడిచిరి.

వెనెగిరి గారి కామనాస్థానము.

మీరు మరల నాలోచింపును. మీరు మీకంటబడిన మీగంధీరకంఠధ్వనమును వినియోగించుట కింతకంటె ముఖ్యమగు కారణమేదిగలదు. అమృతసాగు ప్రజలవిజృంభిత్వము కాదు. జేతయనానుట లందియు అమృతసాగు ముఖ్యముగా రావలెనని మరల నుక్తవార్త వెనెగిరిగారికి రింతివార్తనంపిరి. మీరీంతివార్తలను నామానము సందర్శించెడి. గాని నాకీరాశోగ్యము సరిగా లేనందున రాజాలనని వెనెగిరిగారు మరల రింతివార్తనంపిరి.

వివేకచంద్రపాలు గారు

పాలుగారు వంజులకు పోగూడదను ప్రత్యక్షము వార కనువారు తొలగింపవచ్చును పాలుగారు 28 వ తేదీ నాయంకాలమున కలకత్తానుండి బయలుదేరి వెల్లిరి.

వర్షాటులకుము

వర్ష మత్యధికముగా కురియుచుండుటచే కాంగ్రెసు 26 వ తేదీని జరుగదు. 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటకు సమావేశ మగును.

కాంగ్రెసు మహాసభ:—చాలమంది ప్రతినిధులు ను ప్రేక్షకులును అమృతసాగును వచ్చియున్నారు. చెప్పెపుర ప్రతినిధులును జిన్నాగారును 24-వ తేదీ వచ్చెదరు. కాంగ్రెసు అభ్యంతరము నెహ్రూ, మహాకవిగంధి సభాధ్యక్షులు హాజరై అజ్ఞులభాను గార్లను 25-వ తేదీని ఏక కాలమున ఏకప్రదేశమున సభాసమా జరుగగలదు రింతివార్త వచ్చింది.

వంజులు శిక్షలు.

బ్రిటిషు ప్రతికలు.

వెనుమినిస్తరు గెజెటు.

వంజులలోని నైరీక కానక విధానవ్యత్యాసము యుద్ధారంభమున జర్మనులు బెల్జియము నాక్రమించినపుడు చేసిన ఘాతుకచర్యలకు పాటర్లు హాక్యలకు స్ఫూర్తిని తెచ్చుచున్నది. జనరలు డేమును వెంటనే మీలననపి కనకముగ కీర్తించి యీ అభిప్రాయ ప్రకటన తొలగింపబట్టు చేయను. బ్రిటిషువారు జనరలు డేమును నిరసించినచో ప్రపంచ యంతయును నిరసించును.

స్తారు.

ఇండియా జేతయన బ్రిటిషుపంపాలనుండి రింతింపై సద్గమము నపఖ్యాతి యెచ్చుచును కలగలేదు మరల మనము మనదయోగుత్వము నెట్లు నిలుపుకొనగలగుము ఆ స్తారు ప్రతిక ప్రాసెసె.

కార్మికుల సభలు.

క్లాస్సెగరమున ఏక కాలమున ఎరిమిది కార్మికుసభలు జరిగినవి. నేలకొలిది కార్మికులు సమావేశమైరి. జనరలు డేమును పనిలోనుండి తొలగించవలెను. డేము, ఓ. డ్యూరుగార్లను కీర్తింపవలెనని వారందరను తీర్మానములు గానించిరి. స్కాంట్లండు లిబరలు సభ్యులుగూడ వంజులనిరి. అని హాస్యముగాను వంజు రింతివార్త బొంబాయి ప్రాసెసె ప్రతిక యందు ప్రకటించబడినది.

ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి

నవంబరు 16, 28 తేదీలకు నెలవారీ మహాసభలు... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

క. ఎం.జను గాలము విజయ... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

దేశభాషిమాని.

గ్రామాధికారుల రాజధాని కావాలి

రాజధానిలోని గ్రామాధికారుల కావాలి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

కార్యక్రమము.

1. ఇదివరకు నేర్పడియుండు కల్లాసంఘములకు... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

2. సభకు సంఘములకు ప్రధాన కార్యదర్శిగా... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

3. జిల్లా అధ్యక్షులు తాలూకా అధ్యక్షులు... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

4. ప్రధాన సంఘాధ్యక్షులు... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

5. ప్రధాన సంఘమునకు ఆగ్రహాధిపతి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

6. (1) పూర్వపు గ్రామసమూహపు... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

అమృతమునకు.

ఒక వర్షానికి ప్రియ బ్రాహ్మణ... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

U. B. DUTT & Co., Calicut.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజము వారు... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

సా విత్రి నాటకమును... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

నెల్లూరు బయస్కోప్ థియేటర్.

పె నా ప్ట. (1965)

పె నా ప్ట అనుకన్య పోలీసువారిచే... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

సాయం. 6-15 గంటకు, రాత్రి 9-30 గంటకు

శ్రీ నెల్లూరు ఆంధ్ర భాషాభిమాని

స మా జ ము వారు

వీరేశ్వరరాజుగారు (మహాపాద్యాయ)

బ్రహ్మశ్రీ, వేదము వేదకలరాయ శాస్త్రులవారిచే

రచియించబడిన

బాబ్బిలియధము తేది 28-12-1919

ఉప. ,, 30-12-1919

శాకుంతలము ,, 2-1-1920

అను నాటకములను

బెజవాడ మైలవరము థియేటరులో

రాత్రి 9-30 గంటలకు బ్రదర్శింతురు.

కొ. వెం. వరద రావు, సహాయకార్యదర్శి.

కార్యదర్శి కావలెను.

శ్రీ కన్య కావర మే కన్య రి దేవసాసము... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

దరఖాస్తుదారులు మతము, వయసు, అర్హత... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

అనుమతి

సి. కందస్వామిమొదల్యారు,

కార్యదర్శి.

ఎస్. కే. పి. డి. చారిటీసు,

మదరాసు

28-12-19.

Cheapest House for

Furniture of all kinds; Cycles, Motor Cycles, Danlop... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి... ఆంధ్ర సోదల కొకరు విజృంభి...

D. P. ROW & Co.,

Harris Road, Madras. S. C.

కుమారి ఆనంద్: ఉబ్బయ్యయ్య క మూల్యముగనుండు.

ఇది మిగుల విచిత్రము మందు. దీనిని 15 లేక 20 దిన

ముందు విడుదల చేయవలసిన ఉబ్బయ్యయ్య, తుయ్యయ్య, శ్రేష్ఠ

రోగము మున్నగునవి, అపాయకరముగాను లేక దీర్ఘకాల

ముందు యిండినను సమృద్ధిగా కురుదున్ను.

దీని వెల టిన్ను 1-కి పాస్తేజ సహా రూ. 2-8-0.

సానికాది వార్తలు

(1)

బల్లారి సరసవిద్యోగిని సభవారు:— శనివారము రోజున ప్రజాసభాగృహమున 28-12-19 ఆదివారం కృష్ణలీల నాటకమును గోష్ఠ్యే వనమున 5-80 గంటలకు ప్రదర్శించుట.

పార్కు వేడుకలు:— రేణుదీపము బాలభటుల కృత్యము, కాగడాల ఊరేగింపు జరుగును. సోమవారము నాడు, కాలేజి విద్యార్థుల పోటీ ఆటలుండును. రాత్రి బా దాసంచా కాల్యములు.

సర్ శంకర నాయుడుగారు:— ఇండియా మంత్రి సంఘమున 50 ప్రభా శంకర పట్టిగారి స్థానమున 50 శంకర నాయుడుగారు నియమింపబడి రని ఇండియా మంత్రిగారు ప్రకటించిరి.

సుగుణిలాస సభ:— పియ నిన్నటి సాయంత్రము ఇక్ష్వాకుపురమందొరమున క్రిందభాగములో హరికృష్ణద నాటకమును ఆరవమున దివ్యముగ ప్రదర్శించిరి. కొంచెము సంగీతము కూడ నన్నచో వసిడికితాని యద్వికలుండెడిది.

విదేశ తంత్రీ వార్తల యాలస్యము:— నిండువార్షి ఆర్జివరీ ఔలిగ్రాములు ఖేటకు బా. బాయినుండి లండనుకు 4 దినములును లండనుకుండి బొంబాయికి 8 1/2 దిన ములును కలుగును.

అమరకల్ప విలాసినిసభ:— ఈగిగ్రామము నమా జము ఆదరణక్రింద 200 తింబు పెట్టినదిలో నందు కాంతాళి మమున క్రింద 100 వర వి. సోమదేవ శర్మగారిచేత క్రింద ద్వాగవతిములోని దశకు స్కంధమునుగూర్చి శుక్ర, శని, ఆది వారములలో రాత్రి 8-80 గంటలకు ఆరవించెదము.

సుగుణి విలాససభ:— ఇక్ష్వాకుపురమున క్రింద భాగమున, సుగుణి కలసనభవారు సేతుసాయంకాలము 5-80 గంటలకు తెలుగున పాడుకొట్టాల్సివేక నాటకమును రేపుసాయంకాలము 5-80 గంటలకు ఆరవమున సింహాంధ ర్నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురాంధ్రసభ:— రేపు శనివారము సాయం కాలము 5-80 గంటలకు ఇక్ష్వాకుపురమున హరికృష్ణ రాంధ్రసభవారు విజయనగర సామ్రాజ్యపతన నాటకమును తెలుగున ప్రదర్శించెదరు. బల్లారివాస్తవ్యులు డి. రంగాచారి, వి. పి. వి. ఎస్., గారు దత్తుమవరాన్ పాత్రమును వర్ణిం చెదరు. ఎల్లుండి యాదవారము సాయంకాలము ప్రజాసభ నాటకమును ఈ సభవారు ప్రదర్శించెదరు.

బల్లారి సరసవిద్యోగినిసభ:— 25-12-19 తేది బుధవారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు వైశాఖవారు గోష్ఠ్యే వానమును చిత్రశీలమునాటకమును ప్రారంభించి 10-45 గం టలవరకు ఆరవమున ప్రదర్శించిరి. నియమితకాలమునకు మునుపే హాలు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. సభాపాత్రను ధరించిన సుబ్బారావుగారు, దమయంతివేషము ధరించిన హేమ. రామచంద్రరావుగారు తమపాత్రలను మిక్కిలి ప్రశంసనీయుముగ ప్రదర్శించిరి. వి. మాధవరావుగారి సాయము బువేసము, వారిచేర్చులు ప్రేక్షకులకు కడుపుబ్బుపట్టు నపుడు పుట్టించెను.

చంద్రహాసనాటకము:— మొన్న సాయంకాలము చెన్నపురాంధ్రసభవారు ఇక్ష్వాకుపురమందొరమున కీర్తిశేషులయిన భర్మకరము కృష్ణమూచాచార్యులగారి చంద్రహాసనాటక మును మిక్కిలి చురుకైనవారుగా ప్రదర్శించిరి. ఈనాటక మును ప్రదర్శించుట చాల కష్టము. కృష్ణమూచాచార్యుల సభ వారు నైతము దీనిని ప్రదర్శించ బూసినవారు కారు. గతసంవత్సరము దీనిని చెన్నపురాంధ్రసభవారే మొట్టమొదట ప్రద ర్శించుటకు సాహసించి యత్యంతచురుకైనవారుగా తమ కార్య భారమును నిర్వహించి ప్రేక్షకుల ప్రత్యేకపుష్కలము పొందు లయిరి. వీరి యా మొన్నటి ప్రదర్శనము మూడవది. పాత్ర భూతలందరను యథోచితముగ ప్రవర్తించి నాటకమును ముగిసినది రక్షిణినినందున తెంతయు నభినందించును.

అంధ్రసభ: చిత్రనటీయము:— నిన్నటివరకు ఆంధ్రసభవారు చిత్రనటీయము సభిరమ్యముగ ప్రదర్శించిరి. ఈనాటకమునందు, లోప మెద్దియు గానినంతలేదని తెలుపుట కెంతయు సంతసింపచున్నారము. పాత్రధారులందరను తమ తమ పాత్రలను మిగుల తృప్తికరముగ నిర్వహించిరి. వీరిలో కొందరినూర్చి ప్రత్యేకముగ వెలుపుట కష్టముగ వోచుచున్నది. అయినను బాహుకపాత్రను ధరించిన రామచంద్రులగారు, దమయంతిపాత్రను ధరించిన శ్రీరామచంద్రులగారును నుతపుని పాత్రను ధరించిన రామకృష్ణయ్యగారును, తమ నైపుణ్యముచే నభ్యుల చునముల సభిరముగ రంజింపజేసిరి తెత్వకీరము. జనమెరిగినబావనికి జందమీల ననునటుల రామచంద్రులగారి సామర్థ్యముగూర్చి కడుదూరము ముచ్చటింప నక సరములేదు. దమయంతివియోగమునందు వారు కడు సేర్వతో గనుబలుపగలిగిరి. దమయంతి ద్వితీయస్వయంవర ప్రకటనము చదువునపుడు వారు జూపిన ఉత్సేగము మఱపునకు రాజులరు. దమయంతి పాత్రధారి అన్న యంతరములందును రస మును చక్కగ పోషించెను. స్వయంవర సమయమునందు నిలునివైగల యను రాగమును, ఆరణ్యమున వియోగమునందును, వత్సరతాపధర్మమును, శ్వాసూపాత్రముగ ప్రదర్శించెను. వీరికి గల నవాజగక్రమాధ్యక్షము. జలవాసామార్గమునకు వన్నె దెచ్చును. నుతపాత్రధారి తనభర్మమును బాగుగనిర్వహించి, సభ్యుల హృదయలకు పాత్రుడయ్యెను. వీరి భాగవతకున మెంతయు మెచ్చదగియున్నది. మిగిలినవారిలో నల పాత్రను ధరించిన నాగరాజరావుగారు, కలిపాత్రను ధరించిన వే. శేషగిరిరావు గారు, భారతిపాత్రను ధరించిన రామచంద్రయ్యగారు, ఇంద్రసేనపాత్ర ధారియు కిరాతుని పాత్ర ధారియు సభ్యుల ప్రశంసకు బాగులయిరి. వేణుదీపము లవతకే, రేణుదీపము విజయనగర సామ్రాజ్యపతన నాటకమును ప్రద ర్శింపబడును. రామచంద్రులగారు రేణుదీపమున హామ వేషమును ధరించెదరు. అధికకృత్యప్రయోజనము లోనై ఆంధ్ర నాటకకళకు పోషించుచున్న ఆంధ్రసభవారికి, చెన్నపురి ఆంధ్రము తెలిసి, ప్రాత్యానము నొసగుట భవ్యమున నజే దించు చున్నారు.

విద్యార్థిస్థానము:— వాల్మీకి యాంధ్రసారస్వత మహాసభలో శ్రీమద్భూగోపాధ్యాయులవలన మంజునందున గాను వేదము వేంకటరాయ కాశ్రిగారి సభినిండుముకుగా ను కాశ్రిగారి కృతాభిములగు పురూషబ్రాహ్మణము క్రిస్తవ కళాకాలాధికమున కడచిన శనివారము చదివినవాడ మందొర రామకాశ్రిగారి యగ్రాసహధిపత్యమున సభినిగెను. పును గు సీతారామ కాశ్రిగారు పురూషబ్రాహ్మణముచేసిన యాంధ్ర భాషాసేవకు గురించి విపులమైన యుపన్యాసము చేసిరి. దం డిగుంట నూర్యవారాయణకాశ్రిగారు పురాణము నాగభూ వణము పంతులుగారు వేంకటరాయకాశ్రిగారి ప్రతిభా విశేషమును విమర్శన సామర్థ్యమును సర్వ తోముఖవైచిత్ర్యమును ప్రశంసించిరి. కాశ్యపూరి గోపాల రావుగారు కూడ వేంకటరాయ కాశ్రిగారి ప్రశంసించుచు, ఆంధ్రభాషకు సాంగోపాంగ మగు వ్యాకరణము లేకుండుట శోచనీయ మనియు, అట్టి సమగ్రవ్యాకరణమును సిద్ధపరచుట వేంకటరాయకాశ్రిగారివాంఛించె సమర్థులందుట నంజే హాస్యద మనియు, కాశ్రిగారి యన్యసాహస్యకీర్తినామ ర్థములును వైదికీవేషమును కృష్ణముకాకుండ అట్టిసమగ్ర మగు వ్యాకరణంపురచనకు వివిధముగవిడిచివే కాని పురూష బ్రాహ్మణము గావించిన యాంధ్రభాషాసేవ సమగ్రము కాబాల దనియు ఈకార్యభారమును నిర్వహింపజేయుటకు నామ కాశ్రిగారివారిని ప్రత్యేకముగ సన్మానింపవచ్చుమున్న హోద్య వశము అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారికంటె అర్హులెందుల తేని నియు సమయోచితముగ ప్రస్తావించిరి. అంతరము కృష్ణ స్వామయ్యగారు కాశ్రిగారివారిని శోనియాటి పురూష బ్రాహ్మణుల ద్వారావిడత్యము నేటివీరి కాయవంటి దనియు, శుద్ధా గ్రుల యంతటి యాంధ్రకవియు వారికిని సిద్ధించెడి నాం వారు ఆంధ్రులే యనియు, ద్రవిడశేకసామీప్యములే ఇక్కడికి కచ్చి నపురూష బ్రాహ్మణులు ఇటీవల ఇటు సోమము మాటాడబూతు ట యనుచితునియు తెనుగే మాటాడునట్లు దీక్షానింపవలె ననియు ఆంధ్రభాషాసేవ సేయుటకు కిమకును కుతూహలము కలదనియు ప్రస్తావించి కరతాలధ్వజాలనము కాశ్రిగారికి కాలపును సన్మానముగ నడపించిరి. క్రభత్యమువారు కా శ్రిగారివారికి మహామహాపాధ్యాయులవలన మిగిలినవారికి మండుట శోచనీయమనియు ప్రబాసన్మానమును మాచియిన

వా రంతరకాలములోనే కాశ్రిగారివారిని సన్మానింతురనియు నభ్యుతేగ్రముగా నభిప్రాయపడిరి. సభ యుగిసినవెనుక జరిగిన సంభాషణలనుబట్టి మాడగా, అల్లాడి కృష్ణస్వా మయ్యగారి భాషాసాహస్యముతో వేదము వేంకటరాయకాశ్రి గారు ఆంధ్రమునకు సమగ్రమైన వ్యాకరణము ప్రాధుట తు అదిరి కాలముననే పూజకొననట్లు వోచుచున్నది.

కొత్త ఆయుర్యేద వైద్యశాల. ఆంధ్ర ఆయుర్యేదమహాసభ విజయనగరమునం దిటీవల జరిగిందిగాన నాసభకు వైద్యరత్న, పండిత డి. గోపాలా చార్యులవారును దాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకలిగారును వెల్లిరి. వారిలు వెల్లిటకులన ననుకూలఫలితము కలిగినది. ఈనెల 21-న తేదీ పునఃమున కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మ ఆయుర్యేద వైద్యశాల ప్రారంభోత్సవము జరిగినది. ఆసభకు దాక్టరు లక్ష్మీకలిగారు రథ్యక్షులవహించిరి. వేలకొలది ప్రజలు వచ్చిరి. డి. ఎస్. లింగర, పి. పింధకస్వామి, డి. బందరాబాలింగం తే. సన్యాసిరాజు, ఎస్. డి. వరదాచారిగారు మాన్మగు ప్రముఖులు మాపున వచ్చిరి. భాషము మాపు రాకసంఘముగ సేర్వసరి భిషగ్రాజు ఎం. వెంకటేశ్వరరావుగారు పుజితముగ నొకసంవత్సరమునకు వజ్రేయ సంగీకంఠిరి. విద్యపు యం క్రకాలలవారు కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మధివారును వెలకు 200 రూపాయల నియ్యుటకు వాదనము చేసిరి. పి. పింధద్ర స్వామిగారు కార్యదర్శిగా నియోజింపబడిరి వైద్యశాలకు సంబంధించినట్లు ఆయుర్యేదకళాశాల సేర్వకులుట వెలకు రు 100 విరాళ మిచ్చెదమని సంస్కృతకళాశాల ప్రిన్సి పాలు వర వాచారిగారు వాదనము చేసిరి కింతివాదనరద్దించి.

వ్యవసాయవిద్య:—బొంబాయి గవర్నరు పూనావ్యవ సాయ కళాశాల వార్షిక సమావేశమునందు వ్యవసాయా విశ్వకేతనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. వ్యవసాయ కార్యవిజ్ఞాత యను పురోధకుల నత్యవసరము. దొంతము వారందుల కధిక ముగ భన మొసగుచున్నారు. 920-వ వత్సరమున కనీసము 6 క్రొత్తసాతకాల తీర్వనవ బంపని వారు నుడివిరి.

నిన్ను జాత్యుద్ధారక సంఘము:— ఈనెల 28 వ తేదీ ఆదివారమునా యుదయము 8 గంటలకు కాట్రురచేటిలో మత యుగూర్చి స్వామి బ్రహ్మనంద జులువాడు గా ధ్వజస్థాపిం చెదరు.

బల్లారి సరసవిద్యోగిని

సభవారు

1919 డిసెంబరు 27 తేదీ శనివారం సాయంత్రము

ప్రహార నాటకము

28-12-19 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము

కృష్ణలీల నాటకము

ఆర్కివియనువీధి లోనుండు గోకేల్ హాలునందు ప్రదర్శింతురు.

మదరాసు అందుసదరక్షమరాటా

రైల్వే కంపెనిలిమిపెడే

(ఇంగ్లాండులో ఇక కాన్పొరేటు చేయబడిన)

నో టీ సు. (1972)

మదరాసు కాకినాడ మధ్య పోవుచున్న నెం. 2 మొయిలు బ్రెయినులలోటి పోవుచున్న బోనై మూడవతరగతి బండిని (కంపాస్సుమొండు) 1920-వ సం||రంజనవరినెల మొవటి తేదీ నుండి తీసివేసి బోనై మూడవతరగతి ఫలహారముల బండి వాటితో చేర్చబడును. సదరు బ్రెయిను మద్రాసు వాల్తేరు మధ్యపోవు బండ్లకు చేర్చబడును.

ఆంధ్ర వత్రిక

1919-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 26-వ తేది

శుక్రవారము

సార్వభౌముని సందేశము.

సార్వభౌముని సందేశమునకు ప్రజలెల్లరు కృతజ్ఞతను తెలుపక మానరు. సార్వభౌముని సేవకు లీదేశమున నెట్టి విమర్శనలకు పాత్ర లగుచున్నను, సార్వభౌముని విషయమై ప్రజలత్యంత శారవభావము గలిగియున్నారనుటకు సందియము లేదు. సార్వభౌమునియందు బ్రిటీషుసామ్రాజ్యభావము మూర్తీభవించుచున్నది. బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమును కారవించెడివారందరును సార్వభౌముని కారవంపకమానరు. చక్రవర్తి లింతవరకు గావించుచున్న వాగ్దానములను, వారి ప్రతినిధులు చెల్లించకుండుటచేతనే, ప్రజలు మనోవ్యధ చెందుచున్నారు. ఇట్టి మనోవ్యధను, రాజద్రోహమని కొందరు వాకొనుచున్నారు. విక్టోరియా రాణి గారి ప్రకటనమును సఫలపరచియుండినచో, దేశములో ఏపుడు ప్రబలియున్న యశాంతికి తావు లేకుండెడిది. జార్జి సార్వభౌముని ప్రకటనలో కెల్లముఖ్యమయిన విషయము రాజకీయనిర్బంధితుల క్షమాపణ. సంస్కరణముల నిచ్చుటకు ముందర, రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదల ముఖ్యవసరమని మే మనేకమారులు చెలిపియుంటిమి. రాజకీయసభ లిటులనే ఉద్ఘోషించియుండెను. సార్వభౌములు ప్రజల మొరల నాలకించి వాటిని సఫలపరచి నందులకు వందనార్హులు. ఆ ప్రకటనమునకు ప్రజలెంతయు కృతజ్ఞులుగ నుండురు. కాని, రాజప్రతినిధికారు నిర్బంధితుల నందరిని విడిచిపెట్టుదురో లేదో యని, ప్రజలు సందేహమనస్కులుగ నుండక మానరు. సార్వభౌముని మహోద్దేశమును నిఫలపరచుటకు, కావలయునేని సందు లేకబోలేదు.

ఎవరి విడుదలచే ప్రజాక్షేమమునకు భంగము వాల్చి దని తమకు దోచునో, వారి నెల్లరను రాజప్రతినిధి విడువవచ్చునని, సందేశము తెలుపుచున్నది. రాజప్రతినిధిగా రెటుల నిర్ణయింతురో నూహించజాలము. లజపతిరాయి గారికి విమోచనము గలుగునా? మహమ్మద్ ఆలీ షాకు ఆలీ గార్లు విడుదలజేయబడుదురా? అరవింద ఘోషా గారిపై గల నిషేధము తొలగింపబడునా? ఆంగ్లనిర్బంధితులగు చెంచయ్యగారికి స్వాతంత్ర్యము చేసారునా? ఇట్టి సందియములనేకములు దముంపక మానవు. సార్వభౌముని సందేశము సఫలమగుట, రాజప్రతినిధిగారి నిర్ణయముపై నాధారపడి యున్నది. నూతనశక మారంభమయినదని, సార్వభౌముడు ప్రచురించెను. నూతన శకారంభమున, ప్రాత వైషమ్యములు సమసిపోవలెను. నిర్బంధితుల నెల్లరిని విడిచిపెట్టుటయే, గుండుకు మూలసాధనము. వీరిలో కొందరిని విడిచి పురికొందరిని నిర్బంధమున నుంచుటవలన నేమాతము లాభముండదు. వంజాబుఖిత్తుల సంగతి మేక వారి కీపాకర్య మొనగబడునా? వంజాబు కిత్తనచర్యల నవలంబించిన అధికారులందరు ఇన్ డెమిట్ బిల్లుక్రింద కాపాడబడుచుండ, నిర్బంధితుల ని శుభసమయమునం దున్నను వెంటే విడిచిపెట్టుట న్యాయము గాదా? ఇట్టిసందియములనేకములు మనమును బాధించుచున్నను, సార్వభౌముని సందేశమునకు తగిన శారవము

జూపుటకై విమర్శనమునకు బూనుకొనము. సార్వభౌముని ప్రతినిధులు వారి మహోద్దేశములను సఫలపరచి, సామ్రాజ్యబంధమును దృఢపరచెదరుగాక యని మాత్రము కోరెదము.

జార్జి సార్వభౌమునికి హిందూదేశ ప్రజలయొడ గల సానుభూతి లోకవిదితము. ఇటులనే ఎడ్వర్డు చక్రవర్తియు, విక్టోరియా రాణియు భారతీయులయొడ సహృదయ సానుభూతి నెప్పటికప్పుడు వెల్లడించుచుండిరి. జార్జి సార్వభౌముడు, ప్రజలకు స్వపరిపాలనములేని కొరతను బాగుగ గుర్తించెను. భారతీయుల స్వపరిపాలనావాంఛను, వారు జాగరూకతతో పరిశీలించుచుండిరి. ప్రజాభిలాషకు మూలకారణము, వారికి బ్రిటీషుసామ్రాజ్యముపై గల యభిమానమే యని, సార్వభౌముడు గుర్తించెను. ప్రస్తుత సంస్కరణములు, ప్రజాశయముల కెంత కొరవడి యున్నను, వాటిని ప్రజలు పయోగించి వాటివలన పొందగిన లాభము నంతయు పొంద ప్రయత్నించెదరు. అటులని, మిగిలిన సంస్కరణములుగూడ త్వరలో లభించుటకై శాసనబద్ధమగు నాందోళనము సలుపకుండ నూరకుండజాలరు. ప్రజాభిప్రాయ మితివన నున్నటుల స్పష్టము. లేవదీసినము జరిగెడి కాంగ్రెసుసభలో, ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగ వెల్లడి గాగలదు. కాంగ్రెసుసభ ప్రజలకర్తవ్యమెద్దియో నిర్ణయింపగలదు. త్వరలో గమ్యస్థానము జేరవలెనను వాంఛను సామ్రాజ్యభిమానమే ప్రోద్బలపరచుచున్నది. భారతీయులుగూడ మిగిలిన భాగములతో బాటు సమానస్థాన మాక్రమించి సామ్రాజ్యసేవ నొనర్ప బద్ధకంఠులై యున్నారు. బలహీన మగు హిందూదేశము సామ్రాజ్యబలమును క్రుంగజేయును గాని వృద్ధి జెందింపనేరదు. స్వపరిపాలనాభిలాషలే నిజమగు సామ్రాజ్యభిమానులు. ఈవిషయమును అధికారు లెంతత్వరలో గుర్తించిన, దేశమున కంత శ్రేయస్కరము.

చక్రవర్తికుమారు లగు యువరాజుగారే నూతనసంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుట కీ దేశమున కేతెంచుట మిగుల సంతోషప్రదము. యువరాజుగారు పిన్నవయసునందే ఉదారభావములను వెలిబుచ్చుచున్నారు. అధినివేశ రాజ్యములలో వారి నడుమ గావించిన శర్యటనము, అమితోత్సాహము జనింపజేసినది. వారు హిందూదేశమున కేతెంచుటచే అంతకన్న నెక్కుడుత్సాహము ప్రజలలో ప్రబలుగాక యని కోరెదము. వేల్పు యువరాజుగారిని హిందూదేశ ముత్సాహముతో నాహ్వానించుటకు, భారతీయుల మనోక్షేత్రముల నీలోపుగ నధికారులు తొలగింపవలెను. రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరిని విడువవలెను. నిర్బంధ శాసనముల తొలగింపవలెను. పత్రికాశాసనమును తొలగించి, పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్పవలెను. ప్రజల వాక్స్వాతంత్ర్యము తిరిగి నెలకొల్పబడవలెను. పాలకపాలితులు భయలకును పరస్పరవిశ్వాసము ప్రబలునటుల జేయవలెను. ఈ భార మంతయు అధికారులపై నిలిచి యున్నది. వారు దీనిని సక్రమముగ నిర్వహింపరేని, ప్రజలలో నమితోత్సాహమును పురికొల్పుటకు విలుండదు. సంస్కరణముల ప్రవేశమున కనుకూల వాతావరణ మేర్పడదు. సమయమునకు దగిన ఉదారభావమును, విచక్షణజ్ఞానమును, విశేష సానుభూతిని, హిందూదేశాధికారులు గనుపరుపగలరా? సార్వభౌముని సందేశము వారిని ప్రబోధింపగలదా? పాలకులును పాలితులును, అన్యోన్యసంశయముల బాధగలరా? గతమును మరచి, ఉభయులును భ్రాతృభావముతో మెలగుదురా? ఈ ప్రశ్నలెటుల పరిష్కరింపబడునో,

దానిపై హిందూదేశపు సక్రమాభివృద్ధి యంతయు నాధారపడియుండును.

కాంగ్రెసు మహాసభ

నేటిదినము కాంగ్రెసు మహాసభ అమృత సరమున కూడవలసియుండెను. కాని వర్షము లధికముగ నుండుటచే, నేడు సభ గూడలేదు. రేవటిదినము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు సభ ప్రారంభమగునని, తంతివార్త దెబుపుచున్నది. అమృతసరమువారనేకమగు యిబ్బందులమధ్య కాంగ్రెసుసభను జరుపుచున్నారు. అమృతసరములో ప్రజల బ్రిటీషుల ననుభవించిన దుర్దశ వర్ణనా తీతము. జనరలు డయరుగారా గ్రామమున గావించిన ఘోరకార్యములు ప్రపంచమును తల్లడింపజేసినవి. ఆంగ్లదేశవత్రిక లన్నియు, వీటిని గూర్చి వినినపుడు విస్మయపూరితము లయ్యెను. లేబరుపక్షమువారే గాక, లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షములవారుగూడ తమ యాగ్రహమును వెల్లడించుచున్నారు. అమృతసరవల్లగా మిట్టి ఘోర యవస్థకు పాల్పడినను, తన వెనుకటి వాగ్దానమును మరచిపోవలేదు. అమృతసరమువారి భారమును భరింపలేరేమోనని, మిగిలిన రాష్ట్రముల వారు తలచి తమతమ ప్రదేశములకు కాంగ్రెసు సభ నాహ్వానింప నిశ్చయించినను, పాంచాలదేశియులు తమ వాగ్దానము నెలులనయినను చెల్లించి తీరెదమని పట్టుదలబాపిరి. స్వామీశ్రద్ధానందుని నాయకత్వముక్రింద, సభను జరుపుటకు వారుత్సృష్టప్రయత్నములను సలిపిరి. భారతీయ ప్రముఖులందరు తమవద్దకు విచ్చేసి, తమ నూరడింపమని వేడుకొనిరి. వారిప్రార్థనలు భారతీయుల మనములను కిరగజేసెను. అన్ని భాగములనుండి ప్రతినిధులు వెడలిరి. కాని, మితవాదులుకొందరు బ్రిటి బిగిసి తాములేనిచో ప్రపంచమే నిలువదను నసాంభావముతో, శ్రద్ధానందుని ఆహ్వానమును నిరాకరించిరి. సంస్కరణశాసనమును ఉపద్రవమునుండి కాపాడుటకు వారు కలకత్తానగరమునందు ప్రత్యేకసభను జరుపుచున్నారు. కాని, వీరిలో గూడ కె. నటరాజు, గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు మొదలగు మితవాదులు దేశబాధ్యతలను విడనాడజాలక, అమృతసరమునకు వెడలిరి. వంజాబు క్రభుత్వపు నిషేధమును నిరాకరించి బిషినచంద్రపాలుగారు వెడలిరి. ఈ వర్తమాన కాంగ్రెసు మిగుల జయప్రదముగ జరుగుననుటకు సందియములేదు. తనసర్వస్వమును దేశసేవకై ధారపోసిన స్వామీశ్రద్ధానందు లాహ్వాన సంఘాభ్యక్షులుగను, పాంచాలప్రజల బాధలను నివారింప సమకట్టిన పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు అధ్యక్షులుగను నుండ, కాంగ్రెసుసభ తన ధర్మమును బాగుగ నిర్వహించు ననుటకు సందియములేదు. ప్రజల కోర్కెల నది స్పష్టముగ చెలిపి, భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసుసభ సందిగ్ధసమయమునందు సమావేశ మగుచున్నది. ఒకవంక, సంస్కరణ శాసనము సార్వభౌముని యంగీకారము బడసి త్వరలో ప్రవేశపెట్టబడునున్నది. వేరొక వంక వంజాబుపరిశితులు ప్రజల దృష్టి నధికముగ నాకర్షించుచున్నవి. సార్వభౌముని సందేశ మితరుణముననే ప్రకటింపబడెనది. భావిపరిణామ మునుకూలముగ నుండునను నాశకు తావుగలదు. అట్టి యాశ ప్రజల ప్రబలకృష్టి మూలముననే సఫలమగును. భారతీయ లీపమయమున నెలుల ప్రవర్తించెదరో యని నాగరికప్రపంచ మెదురుగా నుచున్నది.

శ్రీ సార్యభౌమ ప్రకటనము

సంస్కరణములు సార్యభౌమని అంగీకారమును బడయుట

రాజకీయ నేరస్తుల విమోచనము

ప్రకటనము

పోస్టునయింటువాడ్, 24-వ డిసెంబరు 1919

నెంబరు 352.— భారతరాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనము ప్రారంభమైనది నామోదితమై, శ్రీ సార్యభౌమని అంగీకారమును బడసినది. ఆ సందర్భమున శ్రీ సార్యభౌమ ప్రకటనము గావించి యుండెను:—

ప్రకటనము

భారతదేశమున నున్న నా రాజకీయశిక్షికిని, స్వదేశ సంస్థానాధీశులకును, నా భారతీయజలకును అభినందనములు:

1. భారతదేశ చరిత్రమున నేడు మాతనము ప్రారంభమైనది. భారతదేశమున కెక్కుడు సుకరిపాలనము లభించుటకును, ఆ దేశ ప్రజలెక్కుడు సంతృప్తిపూర్వకములుగ నుండుటకును ప్రారంభమైనది. ప్రధానశాసనములలో నొకటి యగు నీ శాసనమునకు నేను నా సమ్మతి నొసంగుచున్నాను. 1773, 1784 సంవత్సరములలో నిర్మితములైన శాసనములు మార్పు ఇడియో సంఘపాలనమున దేశమునందా న్యాయము నిర్వహించబడుటకు యంత్రనిర్మాణము జరిగినది. 1853 సంవత్సరపు శాసనములలో ప్రభుత్వోద్యోగములలో భారతీయులకు ప్రవేశము కలిగినది. 1858 సంవత్సరపు శాసనములమున కరిపాలనము కంపెనీవారి వద్దనుండి సార్యభౌమని హస్తగతమై, నేడు భారతదేశమున గల ప్రజాహితీవనమునకు మూలకారణమైనది. 1861 సంవత్సరపు శాసనము ప్రతినిధిప్రతిష్ఠాపనాబీజముల నాటివది. ఆ బీజము 1909 సంవత్సరపు శాసనమువలన మొలకయై వృద్ధిజెంద మొదలిడెను. ప్రస్తుతము నిర్మితమైన శాసనములన ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వమునకు ప్రతినిధిత్వమును కాలము లభ్యమై, ప్రభుత్వమునకు మార్గ మేర్పడుచున్నది. ఈ శాసనోద్దేశములు ఫలము లగునెడల మానవాభ్యుదయమున కెంతయు లాభము చేకూరగలదు. కావున మీరెల్లరు నాతో నేకీభవించి ఈ కరిపితులను గుర్తించెదరని విశ్వసించుచున్నాను.

2. భారతదేశజేమము మాకు పశిక్తమైన పట్టినందుకయి, ఆదేశసంరక్షణము మా పవిత్రధర్మముగ నెంచుచున్నాము. 1858-వ సంవత్సరమున శ్రీవిక్టోరియారాణి, ఇతరప్రజలందువలెనే భారత ప్రజలయెడలను మాకు సమాన ధర్మములు కలవని ప్రకటించియుండెను; మరెవ్వతెంత్రమును, న్యాయసమర్థమును ఎల్లరకు నిష్పక్షిపాతముగ నామె యొసంగియుండెను. 1903-వ సంవత్సరమున నాతోడి యగు సప్రమ ఎడ్వర్డు సార్యభౌమడు ఆవిధముగనే న్యాయసమర్థముగ పాలించెద నని ప్రకటించియుండెను. మరల నా నడుమ 1908-వ సంవత్సరమున ఏబది వత్సరములకు బూర్వ మియబడిన వాగ్దానముల నెల్ల నామోదించుచు మరెయొక ప్రకటనము గావించియుండెను. 1910-వ సంవత్సరమున నేను సింహాసనము నధిష్ఠించినప్పుడు భారతదేశపు సౌఖ్యమును సౌభాగ్యమును నెల్లప్పుడు నామానసమున నగ్రస్థానమున కైకొనిచు నని వాగ్దానము గావించియుంటిని. అటుపిమ్మట నేను భారతదేశమును సందర్శించి

నప్పుడు ఆదేశములయొక నాకు గల సానుభూతిని వారిజేమమునెడ నాకు గల అభిలాషను నెల్ల డించియుంటిని.

3. మేమును, మాపూర్వులను నిట్టి ప్రేమ పూరిత హాసనులయై యుండగా, ప్రార్థమింపబడవారును, ఈదేశజలును, భారతదేశమున నున్న మా ఉద్యోగులను భారతీయుల నైతిక, ఆర్థికాభివృద్ధికి మావలెనే వృద్ధుడల గనవరచియున్నాము. వచ్చేత్యయము మా కిచ్చిన సౌకర్యముల నన్నిటిని వారికి నొసంగుచున్నాము. కాని, ఆ దేశములు తమదేశవిషయములను నిర్వహించుకొని, తమ జేమమును సంరక్షించుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు దేశాభివృద్ధి సాధ్యము కాదు. విదేశముల బానిసండి భారతదేశమును సంరక్షించుట సామ్రాజ్యధర్మము. దేశవిషయ నిర్వహణమునకై భారతీయులు ప్రయత్నింపవచ్చును. కాలము పరిపక్వమై, అనుభవము లభించిగాని అట్టి భారతీయులు స పూర్ణముగ పహించుట కష్టపాధ్యము. కాలియొక్క డబ్బి అనుభవజ్ఞుల మలవడుటకు భాధ్యత వృద్ధియగుటకును అవకాశ మియబడును.

4. నా భారతీయజలలో ప్రజాప్రతినిధిప్రతిష్ఠాములయొకల వృద్ధి యగుచున్న అభిలాషను నేను నానుకొక పూర్వకముగ తలచింపుచున్నాను. స్వయంవిషయములలో ప్రారంభమై, యీ ఆశము దేశమునందలి నీయుంతుల నెల్లర నావరించుచున్నది. నిర్మలమానసముతోడను, ధైర్యవంతులతోడను ఇది న్యాయసమర్థతమార్గముల ననుసరింపుచున్నది. దేశభక్తి యను పేరుతో దుష్టముల జేమునా రాయద్యములపై నెట్టి కఠోకమును వడద్రోయుచున్నది, అది అట్టి అటంకములవాటి అచంచలముగా నిలిచియున్నది. మహాసంగ్రామమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము పనుగించిన ఆదర్శములచే నిది ప్రేతమైనది. మన విజయమునకు భారతదేశము తోడ్పడి యున్న డను కారణము మిష నది నాధారముచున్నది. బ్రిటను దేశమునకు భారతదేశము తోడి సంబంధము మూలముననే రాజకీయభాధ్యతానిర్వహణకుమా హలము భారతీయులయం నుద్భవించినది. బ్రిటిషు వారు భారతీయులకు నేర్పినవిద్యయే యందులకు కారణము. అది తే. చో భారతదేశమున బ్రిటిషు వారు చేయుచున్న పని అసంపూర్ణ మగును. కావుననే, అనేక వత్సరములకు బూర్వము ప్రతినిధిప్రతిష్ఠాపనములు ప్రారంభించబడి యుండెను. అవి క్రమవికాసము నొంది, తుదకు భాధ్యతా యంత్రప్రభుత్వమునకు మార్గదర్శక మగు వాస్తవాంతరము సమీపమునకు వచ్చినది.

5. ఈవిధముగ సానుభూతితోడను, ద్విగుణీకృత ఉత్సాహముతోడను యీ మార్గమున చేకూరు పురోవృద్ధి నీశించుచుండును. మార్గము నిరాఘాటముగ నుండను. గమ్యస్థానము జేరుటకు భారతీయజలలో నన్నితరగతులవారికి సహనభావమును, కార్యమారతయు అత్యవసరములు. ఈ ఉత్సాహప్రయత్నములు సమయమునకు బయల్పడునని తలంచుచున్నాను. సూతనముగ స్థాపితములైన ప్రతినిధిప్రతిష్ఠాపనములు ప్రజల వాంఛ

లను వ్యక్తీకరించుచుండవలెను గాని నియోజక స్వాతంత్ర్యము లేనివారల జేమమును సురక్షితముగాదు. ప్రజానాయకులును, సుంతులును అట్టి భాధ్యతనువహించి, ప్రభుత్వజేమమునకై స్వార్థత్యాగమునొనరించి, దేశభక్తిచాక్షి, సామ్యవాదల కితల వని గ్రహించవలెను. భాధ్యత, యక్షాః అల్పలభ్యములను వాటింకక, ప్రజాసద్భృతమును సురక్షితముగ, నా ఉద్యోగులతో సహకార భావముతో మెలంగవలయును.

యు నా యుద్యోగులు తమ క్రొత్త సమాధిద్యోగుల నాదరించి వారియెడల దయగలిగియుండవలె ననియు, స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్ఠాపనా లక్షికి వారికి వలయుసహాయము చేయవలె ననియు, సూతన ధర్మనిర్వహణమున నా ప్రజలకు ఘన సేవ చేయవలయు ననియు నెల్ల డించుచున్నాను.

6. ఇట్టి సమయమున నాప్రజలకును, నా ఉద్యోగులకును గల ద్వేషముభావములను సాధ్యమైనంతవరకు తొలగించవలె నని నా అభిప్రాయము. రాజకీయాభివృద్ధియందలి యత్సాహముతో నిదివరకు శాసనోల్లంఘనము గావించినవారెల్లరును భావికాలమున శాసనమును గౌరవించనియవలయును. శాంతిరక్షణమునకు బాధ్యులగువారు తా మంతయు నొందింప నొందిన విషయములను మరపు జెందవలయును. సూతనముగ ముదయింపుచున్నది. నాప్రజలును, నా ఉద్యోగులును ఏకాశయమునకై కరపూర్వ సేవాభావములతో కృషి పలుపుట కనువేర్పడవలయును. కావున, ప్రజాజేమమున కనుగుణ్యమని తనకు తోచిన కీర్తిని రాజకీయ నేరస్తులకు విమోచనమును నా కక్షమున గల్పించవలయు నని నేను నా రాజకీయశిక్షికి చెల్లియజేయుచున్నాను. ప్రభుత్వశాసనానుగుణ్యముగ గాని, లేక అవసరశాసనానుసరణముగ గాని నిర్బాధితులైనవారి కీర్తనలపై యీ యుత్తరువు ననువర్తించజేయవలయు నని నా అభిప్రాయము. ఈ విధముగ విముక్తిజెందినవారికముం దిట్టికార్యములను జేయకుండు రనియు, నాప్రజలెల్లరును అట్టి శాసనములను ఆచరణలోకి దెచ్చునవసరము కలుగునీటిని వర్తింపకుండు రుయు నమ్మచున్నాను.

7. బ్రిటిషు ఇండియాలో సామాన్యరాజ్యాంగ యంత్రముతోబాటు, స్వదేశ సంస్థానాధీశులసభను కూడ నెలకొల్పుటకు నే నంగీకరించితిని. వారి సలహావలన స్వదేశ సంస్థానములకును, సామ్రాజ్యమునకును మేలు కలుగగల దని భావించుచున్నాను. స్వదేశాధీశుల హక్కులను, మర్యాదలను సంరక్షించుటయే నా నిశ్చితాభిప్రాయ మని మరెయొక మారు చెబుచున్నాను.

8. సంస్థానాధీశులసభను, బ్రిటిషుఇండియాలో సూతన రాజ్యాంగయంత్రమును ప్రారంభించుటకు నాకక్షమున నాకు మారుడు, త్రిపు ఆఫ్ నేబును, రాజోపు శీతకాలమున భారతదేశమునకు బుపుట కుడ్రేకించుచున్నాను. దేశభావిష్ఠికి కారణభూతు లగువారియందు పరస్పర సద్భావమును, విశ్వాసమునునుండి, తయ్యాలమున వారిపాలనము క్రమాభివృద్ధి నొందవలెనని నా కోరిక. సచ్చేత్యయము భారతదేశమున నెక్కుడు భాగ్యమును, నెక్కుడు సంతృప్తిని నెలకొల్పి, రాజకీయస్వాతంత్ర్యమును సంపూర్ణముగ వ్యాప్తి నొందించుగాక యని నా ప్రజలతోబాటు నేనును ఆలసి ప్రార్థించుచున్నాను.

(సభాముఖ లగు రాజకీయశిక్షి యంత్రుల ప్రధానము,
ఆర్. ఎ. గ్రహము,
ఆక్టింగు సభాపతి)

విదేశీ తంత్రీ వార్తలు

[తైలం వజ్రస్థి]

భంగ్లాదేశం

ఐరిషు స్వపరిపాలనా సూచనలు.

ప్రధానమంత్రి యువస్వామి.

లండను, డిసెంబరు 22:— శుభ్యులందఱు ఆత్మాచారిత్రో 'వెరువచూచుచుండ' నేడు ప్రజలసభలో లాడుదు జార్జి గారు ఐరిషు స్వపరిపాలనాసూచనలను తెలియబరచిరి. నిన్ను ఫెయి నరు లెట్టియలరియు తేయకుండ తగినయేర్పాటు లొనరింపబడి నవి. జాతీయవాదులు సభకురా లేదు. ఆరంభములో ప్రధాన మంత్రిగారు తమవనిచాలకప్పు మైనదనియు అందులో క్రిందటి శుక్రవారమువాటి దుష్టకార్యములన నది మరింతవృత్తర మైన దనియు (ఉత్సాహము) వారు చెప్పిరి. (ఫెంచీప్రభువు గారి విషయములో చేసినపని చాల ప్రశంసనీయుగా నున్నదని వారు చెప్పిరి.

సంస్కరణములు

సర్కారు వారి సంస్కరణములను గూర్చి లాయడు జార్జి గారు రిట్లు చెప్పిరి:— ఐరిషు వ్యవహారముల ప్రస్తుత స్థితి గతులను బట్టి ఏ సూచనలు గూడ బ్రిటిషువారి కంగీకారము లగు నుండవలెను. మూడు మాన్యంతములపై గవర్న మెంటు వారి యేర్పాటులన్నియు శాధారపడియున్నవి. వాటిలో మొదటిది, ఐర్లండును గ్రేటుబ్రిటనునుండి విడదీయుట దుస్సాధ్యము. రెండవది ఐర్లండును బ్రిటిషువారు పాలింప తూడదని ఐరిషు జాతీయవాదులు వాదించుట మూడవది, ఈ కాన్యభాగములోనివారు బ్రిటిషుపరిపాలన నెదిరించుట. ఈ మూడింటికి తోనయు గవర్న మెంటు వారు ఐర్లండున కంతటి కిని స్వపరిపాలన నీయ నమకట్టుచున్నారు. స్వపరిపాలన బద్ధ మగుటకు వారు రెండుకాననభల నేర్పాటుచేయుచున్నారు. వాటిలో మొదటి దక్షిణ ఐర్లండు పార్లమెంటు. రెండవది ఉత్తరఐర్లండు పార్లమెంటు.

ఈ పార్లమెంటులకు తేకము నెట్లు పంచవలయునను అంగమును గూర్చి వారు గేర్పాటు లొనరింపబడినవి. 1. అల వ్వురు ఒక్కటియు నొకరాష్ట్రముగను తక్కిన మూడు నింకొక రాష్ట్రముగను ఏర్పరువబడును. 2. ఏ కాంటివారు వారి కిష్ట మగు పరిపాలన వలంబించుట, 3. ఈ కాన్యమందలి కాంటి వారును ఒకరాష్ట్రముగ నేర్పరువబడుట, 4. ఈ కాన్యభాగ మందు మరవిషయమునందు గూడ నైకమత్యము గల ఒకేరీతి ప్రజల నుంచుట.

ఐర్లండు కొన్నిలు.

రెండు కాననసభల క్రతినీధులు నుండు కొన్ని నొక దాని నేర్పరుచుటకు గూడ నుద్దేశింపబడినది. దీనిమూలమున ఐర్లండునందలి రెండుభాగములు సామాన్యకాఖల విషయ మున కలసిమెలసి పనిచేసికొనుటకు వీలగును. ఈ కొన్నిలను కెంత అధికారము నీయవలయునో, ఏయేకాఖల నీయవలయు నో ఆయంతమును నిర్ణయించుకొనుట కారెండుసభలకును పూర్ణాధికార మియ్యబడెను. కాననసంబంధములగు సంకేతములను గూర్చి వాటికి పరిపూర్ణాధికారము నీయ నుద్దేశింపబడెను. ఆ విషయమున వాటికిని సామాన్యపు పార్లమెంటునకును ఎట్టి సంబంధము నుండదు. రెండుసభ లైక్య మొందుటకుగూడ వాటికి పూర్ణాధికార మియ్యబడెను. వారి కైకమత్యము కల యునో కలనో ఆయంతమును వారే నిర్ణయించుకొనవచ్చును.

పార్లమెంటుల అధికారములు.

వికమత్యము పొసగిన మెచ్చుపత్తులను వేయు అధికారముగూడ వాటికి వచ్చివేయబడును. వికమత్యమును మెచ్చునట్లు కీ యేర్పాటు చేయబడెను. బ్రిటిషు పార్లమెంటు నుండియుండు ఐర్లండునకు 40 గురు క్రతినీధులు మాత్ర ముం డును కొన్ని అధికారములు మాత్రము సామాన్యప్రభుత్వము వారి యధీనమునం దుండును. చక్రవర్తిగారికిని, యుద్ధమునకు సంధికిని, విదేశీ సత్వరహారములకును, నైకవానిక సంరక్షక ప్రతిష్ఠనములకును, రాజద్రోహము పట్టుకు, విదేశీయ (ఐర్లండు లోని) పలు (కొన్ని) వ్యాపారమునకును, నావికావ్యవహారములకును, వాయుసముద్రవాత్సలకును, నావెయిల జేయుట కును, వర్తకవిస్త్రములకును, ద్వీపకర్మాలులకును, నియా

మకములను గూర్చి యుద్ధయశాసన సభల కైకమత్యము కుదురువరకు ఉన్నత వ్యాయశాఖకును. సంబంధించిన అధికారము లన్నియును, మరొకన్ని అధికారములను సామాన్య ప్రభుత్వము వారి కుండును. ఐరిషు పార్లమెంటునకుగూడ ననేక అధికారము లీయబడును. నిద్యాకాఖ, స్థానికస్వపరిపాలనము, భూమి, వ్యవసాయము, రోడ్లులు, పంటనలు, రహదారిమార్గములు (రెయిల్వేలుకావలసినవి), ఉపకారవేతనములు, భీమాకంపెనీలు, పురపాలనా వ్యవహారములు, కార్మికకాననములు, లైసెన్సుల నియ్యట, ఉన్నత వ్యాయశాఖ నైకవానికాఖలులకప్పు, కాంతిస్థాపన కు కలయు తక్కినకాఖలన్నియు వారివేయనం దుండును. పోలీసుకాఖ ఒక్క మూడుసంవత్సరములవరకుమాత్రమే యుండును. ఐర్లండు రెండుభాగములు నైక్య మొందువరకును తపా లొసేనువారు మాత్రముమార్పబడరు. తక్కువకుంది సంరక్షకా ర్థము కొన్ని నియములు అండును.

ఆర్థిక నిబంధనలు.

ఆర్థికవిషయములను గూర్చి లాయడు జార్జి గారు రిట్లు చెప్పిరి:—సామాన్య నిర్వహణార్థము కొంత సామ్యు నియ్య టకు 1914-వ సంవత్సరమునందలి బిల్లులో తగిన యేర్పాటు చేయబడుటవలన బ్రిటిషు ప్రజలకు చాల ఆస్వాదము గలిగెడిది.

ఐర్లండులో కనులగు ఆదాయములో కొంతభాగము సామాన్యకాఖల కీయబడవలయును. తక్కినదంతయు ఐరిషు పార్లమెంటుల కీయబడవలయు నని ప్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు. ఈ సంవత్సరము ఐర్లండునకు వచ్చు ఆదాయము (మదింపు) 4,14,88,000 సావరములు. ఇందులో ఐర్లండునకుగవ్యము 2,85,00,000 సావరములతోగా 180 లక్షల సావరములు సామాన్యకాఖల నిమిత్తము వెచ్చింపబడు ను. ఈవ్యయములో యుద్ధపు వెన్ననుల వ్యయముగూడ చేర్చ బడెను. ప్రారంభవ్యయమునకు గాను రెండు పార్లమెంటు లకును కేరి కదిలక్షల సావరము లీయబడును. ల్యాండు ఆన్య యిటీలనుండి వచ్చు ధనము 80 లక్షలను ఐర్లండున కుత్తి విరాళములగు నిధివేయబడును. ఆమెరికా రాష్ట్రముల రాబడికన్న, న్యూఫండ్లాండ్కున్న, హెయ్యులాభముకన్న వీటిని విధించుటకు రెండు పార్లమెంటులకు సధికార ముండును. కష్టము ఏత్సేవా పత్తులను సామాన్యప్రభుత్వమువారు కనులు చేయదురు. కాని ఐర్లండుంతయు నైక్య మొందు నపుడు కష్టము నిష్పితేత దగునదియు, మాడనదియు ప్రభు త్వమువారిలోంచివెడరు.

ఉపవ్యాసాంతమున ప్రధానమంత్రి గారు రిట్లు చెప్పిరి:— ఇంతటితో నుద్దేశితములవారి తప్పిదములను, దోచివారుల ను, క్రొత్తములను ముఖవగును. వీటి కెరిలో ఎక్కువ దోష మున్నదను సంకతి ఇప్పుడు పరిష్కరింపబడవలయునని కాదు. కలిగిన తప్పిదముల నెట్లు సరిపుచ్చుకొని చక్కతేయ నగునను సంకతి నిపుడు విచారింపవలయును. రెండుదేశములు ను తమ బాధ్యతలను బాగుగ తెలిసికొనుట అవసరము. కేకల అంతరంగక వ్యవహారములందు ఐర్లండునకు పరిపూర్ణాధికార ము లేవన్న వ్యవహారము నడవదు. కాని ఐర్లండు గ్రేటు బ్రిటను నుండి విడదగుటకు బ్రిటను అంగీకరింపజాలదు. (ఉత్సాహము.) బ్రిటిషు ప్రజలకు హానికరములు నవ్యాయ వంతములను అధికారములను బలవంతముగ బడయ యత్నించువారు కత అయిదు సంవత్సరముల చరిత్రమును మరచజాలరు. (ఉత్సాహము.) ఇప్పుడు ఐరిషు ప్రజలకు వెఱచి బలహీనతవలన (బ్రిటను ఈయధికార ముల నియ్యుచున్నదని ఎవ్వరు ననుమానింపజాలరు. క్రపంచమం దంతట నైనికరీత్యా సతిబలకత్తమగు సామాన్యమును మాఖ్యముగ స్వీయనైవ్యసమాహూతేతనే విడలింపగలిగిన దేశము తుచ్చులగు కొలనిమంది నరసాంతకులకు వెఱచి ఐర్లం డునకు స్వపరిపాలన మొనగుచున్న దని ఎవ్వరు ననుజాలరు. (ఉత్సాహము.) బ్రిటను ఇప్పుడీ ప్రకాశికను తయారుచేయుట కత అయిదేండ్ల స్వార్థత్యాగమహాయజ్ఞ మున దాని నేవ్యాయ ము గాపాడినదో ఆ వ్యాయప్రియత్వములననే గాని మరి యొకదానివలన కాదని క్రపంచమంతయు తెలిసికొనునగాక! (అమితోత్సాహము).

విదేశీయవ్యవహారములు

లండను, డిసెంబరు 16:—ప్రజలసభలో విదేశీయ వ్యవ హారములనుగూర్చి చర్చజరుగునపుడు వివిధవిషయములకు లా యడుజార్జిగారు తగిన సమాధానములను చెప్పిరి. సంధిసభా

సమయమునను, తదనంతరమును రహస్యరాజకీయవ్యవహారము లొనరింపబడుచున్నవను మాట బలధృతులని వారు చెప్పిరి. అదేయేటిక్కు సమస్య అతిస్పష్టపరచుకొనుండి ఇటలీకెన్ని యో మహాకష్టములు సంభవించియుండు నక్కు దానివయ ములో ప్రతివేతము గ్రగిండుకొనక మానము వహించుటయే తెలివైనవనియని వారు నొక్కిచెప్పిరి.

ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు సంధి కంగీకరింప నపుడు అంగ్ల ఆమెరికాకారము సమాధానము గూర్చి లోగడ జేసికొనిన తీర్మానమును మార్పుకొనవచ్చు నని యెరుకు చెప్పెను.

యవ్యతేకము అతి విపరీతస్థితియందున్నది. (బ్రిటను గారి, ప్రాన్సుగారి, ఇటలీగారి ఆవిషయమున మరియెట్టి బాధ్యతకు వహింపజాలకున్నది. ఇప్పటికి బోల్షివిస్టుల నణగ గొట్టునిమిత్తము వారి వికోధులకు 170 లక్షల సావరము లీయ బడినవి.

బోల్షివిస్టు లింకను తూర్పునకు బోవునెడల నేడి యో నివారక ప్రయత్నము లొనరింపవలయు నని ఆమెరికా జాతీయ ప్రభుత్వములవారు రుకొనుచున్నారు. యవ్య ప్రజలందరి తరపున మాట్లాడగలగు ప్రభుత్వము లేనందున యవ్యలో సంధి నొనరించుకొనుట పొసగదు. బోల్షివిస్టులు యవ్యయంతటి తరపున మాట్లాడ గోరెనవారు స్వతంత్రముగ నెక్కుకొనబడు జాతీయ సభ నేర్పాటు చేయవచ్చును. యవ్యతేక మెట్లనో, ప్రస్తుత దుష్ప్రస్థితిని దాటి నిలుకడగల ప్రభుత్వము నెలకొల్పిన వెంటనే దానితో నుత్తర ప్రభుత్వ తరములను జరుగవచ్చునని క్రిందటివారము దొంగిగు వీధిలో జరిగిన సభయందు తీర్మానింప బడెను.

ఆస్ట్రీయా సహాయము

ఆస్ట్రీయా సహాయమును గూర్చి ప్రధానమంత్రి గారు రిట్లు చెప్పిరి:—ఆస్ట్రీయా కిప్పటికి చాల సహాయము నొనరించితిమి. కాని ఈ సహాయము చాలదు. ఇంగ్లండు ఈ పనికంతటికిని బూనుకొనజాలదు. సహాయము చేయగోరుటయే తడవుగ సం దరికిని సహాయ మొనరించుచుండు మనకీర్తి లోకమంతటను వ్యాపించినది గనుక మనల నందఱును సహాయము గోరుచుం డురు. కాని మనకీర్తికి మించిన వనలకు మనము భూనకొనజా లము. (ఉత్సాహము.) అందరికిని సహాయము చేయ బూను కొనటవలన బ్రిటిషువారికి చాల వ్యయ మగుచున్నది గనుక ఆమెరికావారుగూడ కొంతభారము వహించుట అవసరము.

తుర్కీ సంధి.

(బ్రిటను మరల పునరభివృద్ధికి క్రతత్వించవలయును క్రపంచముయొక్క భావి శాగరికతాభివృద్ధి యంతయు దాని పై శాధారపడియున్నది. (ఉత్సాహము.) తుర్కీలో సంధి నొనరించుకొను లోకల నాపుల కెట్టి బాధయు గలగ కుండ జూడవలయునని బుక్ర కొక కెంతయో కాలము జేచి యుంజిమి. ఇంక మనవట్టి సంధి మొనరించుటకు మనకు మాక్కులదని ఆలోచించితిమి. ఇంక సాధ్యమైనంత త్వరలో మనకుండుటకు భూనకొనవచ్చును. (ఉత్సాహము.) ప్రారంభ చర్చ ఆరంభమైనది. అదిచాల అనుకూలముగ నున్నది. ఇంక లండనులోనో ప్యారిసులోనో సంధి యేర్పాటు లొనరింప బడును.

జాతీయమితి.

జాతీయమితి నుకొనించుటకు సర్కారువారు తమచేత నైనంతవరకు క్రతత్వించిరి. ఈతేజమైన దానితో నింక నుండ వలయునని వారలలోచించిరి. (ఉత్సాహము.) ఇట్టిసంస్థాపన లేవరి కెంత ధయంగరములగు గవ్వించినను ఇట్టివాటివలననే ఇకముందు యుద్ధములు జరుగకుండ జేయవచ్చును.

(బ్రిటిషు వర్తకవ్యాపారము మరలమిక్కిలి బాగుగ నభి వృద్ధిపొందుచున్న దని ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిరి.

తురుష్క-పంజాబు సమస్యలు

మాంటేగు గారు క్రత్యుత్తరము లండను, డిసెంబరు 18:—కావాయహోటలు వింకు సమయమున ఆగాఖాను గారిచ్చిన యువస్వామిసూచనకు క్రత్యు త్తరము నొసగుచు మాంటేగు గారు రిట్లు చెప్పిరి:—ఆగాఖాను గారు చెప్పిన క్రతయంతముతోడను నే నేకీధవించుచున్నాను. తురుష్క-సంధి మొనరించు ప్రతివారును గూడ ప్రతి హిందువుని మమ్మదియుని యభిప్రాయమును బాగుగ నెరిగియుండ వలయును. తుర్కీ ఆదృష్ట మెట్లుండినను క్రపంచమందలి మహమ్మదీయ రాజ్యముల్ల బిన్నిటి మూలమూత్ర ప్రాముఖ్య

వెనుకను వెలుగుతుంటారు. (ఆత్మసాక్షి) పంజాబు స్థితిని గూర్చి మాంట్టే గారు రిట్లు చెప్పిరి. ఆల్బర్ట్ లువ ప్రతిభావర్ధన చాలవరకు చెడిపోయింది. కోపూ రేపు కారణము లేని యెట్లుండినను జనులు న్యాయవర్ధకుల సత్కర్మమందారు. అట్టి ప్రతిభావర్ధన ప్రయత్నించువారికి పంజాబు స్థితి మంచి సాధ్యమేక నీతిగలదు. ఇదట్టికి విచ్చేసిన భారత యువకులు తామే ఆ య సాధారణ పరిస్థితులు దుండిన సేమిచేయుదురో యాలోచించుకొ గోరెదను. మిగతాంతిని చర్చించి వెలకొల్పవలసి యుండును. ఆలోచించుటకు గాని ఇతరుల సలహాగోలుటకు గాని వేళ ముందరు. మాన్యుండు జరుగు స్థితిగతులపై యూరోపియనులు, భారతీయులు ఆ భయాలతోను మాధారపడి యుండును. అట్టి పనులు మాన విరమిచేయుదురు. అయిన నిజమైన సంగతు లన్నియు వెల్లడియగు వరకును వేచి యుండవలయును. అటుపిమ్మట సర్కారు వారు లేండు పనులను జేయవలసి యుండును. వారు మొట్టమొదట చక్రవర్తి యాద్యోగి చుట కంతవరకు సహాయ మొందింపవలసి యుండునో అంతవరకు సహాయ మొందింపవలయును. అటుపిమ్మట బ్రిటిషు పరిపాలనా న్యాయాధికములను కాపాడవలయును. గ్రేటు బ్రిటను నాకండిన సమాచారమును గూర్చి కలుపురు పలువిధముల పిర్యాయలను జేయుట ఏలనో తెలియకున్నది. స్థితిగతుల నిష్పాక్షికముగ నరయింపుట విచారణసంఘము వెలకొల్పబడింది. అది కనుగొనిన అంతములన్నియు పూర్తిగ ప్రకటింపబడును. అటుపిమ్మట ఏపనిచేయుట ఆవశ్యకమని తోచిన నాపనిచేయబడును.

సంస్కరణముల కావనమును గూర్చి మాట్లాడుదు భారతీయులు చట్టములోని తప్పిదములను వెతక యెత్తింపక వానివలన ఎంత ఎక్కువ లాభము గలుగ గలదో అంత ఎక్కువ లాభము నొందుటకు ప్రయత్నించెదరు గాకయని యెరుకు కోరెను. సరిపూర్ణ స్వారాజ్యమును భారతీయుల వశముననే యున్నది. ఎంతకాలములో దాని బొందగలరో అది వారిచేతిలోనే యున్నది. ప్రస్తుతపు కావనము ననుసరించి వారు కొంత మేలు నొందగలరు. గత అనుభవమును బట్టి కాలక్రమమున వారు మరికొన్ని స్వాతంత్ర్యములను కోరు దిన మేరెంచును. అప్పుడు వారికోరిక నంద అతివాదముతో నాదరించెదరు. హిందూ శాస్త్రము తన యవకాశమును బాగుగ వినియోగించుకొని ప్రపంచమందలి న్యవహారములకు మహాదేశములందు తగిన స్థానము వహించిన దని చాటితము భావింపతలసి చూపింపగలదు.

యువరాజుగారి యువన్యాసము.

లండను, డిశంబరు 18:— మున్నెనమందిరమున నేడు వెల్లుయవరాజుగారి రియియెన్సావర మగు ఉపన్యాసము నిచ్చిరి. అంత తిన్నయిదునూరే రట్టిమహాసభలో గజగజనము కుట సాధారణమై యుండ యువరాజుగారు ముగ్రులను, సామంతులను, పండితులను తక్కిన మహాసభావులను అన్యతముగ తమ యువన్యాసభారతీని సంకీర్తించేయుట చాల అశ్వర్యకరముగ నున్నది. ఆ యువన్యాసములో వా రిట్లు చెప్పిరి:— వెర్సలీనుసభ వారంగీకరించిన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందలి నూతనజాతులందు భారతీజాతియొకటి. దానిస్థితి చాల విశేషమైనది. కలనదేశములవలె నది యుద్ధములో నశేష సహాయ మొనరింపినది. ఆమె సైనికులకు, యుద్ధమున కనేక విధముల తోడ్పడిన తక్కిన భారతీయులకు మనమెల్ల కాలము కృతజ్ఞులముగ నుండగలము. ఆ మహాదృశితమును అందగలము మన దృగ్విషయము నుండిన మెప్పుడువచ్చునాయని ఎదురుచూచుచున్నాను.

ప్రెంచి కుభువును జంప యత్నించుట.

లండను, డిశంబరు 19:— డల్లినులో కొంతమంది ప్రెంచి ప్రభువుగారిని చంపుటకు నేడు యత్నించెదరి వారాశ్రమి కలు తెలుపుచున్నది. వారిని బంధకులయినని కాల్చినగుండ్లు అతనికి తగులలేదు. ఒకసాగునకును కొంతమంది రక్షకభటులకును తగిలినది. ఈవార్త సాగ్లమెంటు సభ్యుల నేకమండికి భయము గలిగించినది. వారు రాజప్రతినిధిగారికి సావధానిని తెలుపుచు సందేశముల నంపిరి.

లండను, డిశంబరు 20:— అసాయము సంభవించినపుడు మోటారుతోలువాని బ్రోక్కును గూర్చుండిన, రాజప్రతినిధిగారి అంగరక్షక సైనికుడు సాగ్లమెంటుహాల్ గారు చివరములన్నటిని తెలియజరిచిరి మోటారుబండి ఒక కా ర్యాయము సమీప ముందుండగా అకస్మాత్తుగనొక బాంబు బండి ప్రక్కను పడెను.

మరి నాలుగు కోడుమీదపడెను. కొన్ని కుప్పలవారను కొన్ని కలలు కనిపించగా తాను వారిపై కుప్పలను గాల్చెను. అంతట మోటారుపై నొక బాంబుపడి సాగ్లమెంటు చేతులకు దెబ్బకురిగెను. అయిన నతడు ఎడమచేతితో కుప్పలను కాల్చుచు నేయుండెను. నలుగురు మనుష్యులు కుప్పలను బట్టుకొని కోడుమధ్యకువచ్చి కుప్పలను గాల్చి వారం భించిరి. సాగ్లమెంటు ప్రత్యుత్తర మొనగెను. పిమ్మట వా మోటారు అతివ్యతిరేకముగా రాజప్రతినిధిగారి స్థానమునకు బోయెను. ప్రెంచి ప్రభువుగారు ఛిరవరకు ఘోర కాంతముగ నూర్చుండిరి. దానివెనుక వచ్చిన మోటారులనుగూడ అల్లరి వారు తెరిచిరి. చిరకు సైనికులును రక్షకభటులును రాగా వారు పారిపోయిరి. ముగ్గురమాత్రము కోడుమీద నిలచుండిరి. వారిలో నొకడు చంపబడెను. మొత్తముపై 20 గురు ఎదిరిరి. ప్రెంచరునకు దెబ్బకురిగెను. ఆ సమయమున పోస్టాఫీసులో పనిచేయుచున్న ఆకుదానినొకరైన ఒక సాంతకుడు కుప్పాకీబట్టుకొని నిలవరించెను. పోలీసువారినిజూచి పారిపోయెను కాని చివరకు పట్టువడియెను. పోసాదముచేరిన నొకక ప్రెంచిబ్రావరువు గారు యధేచ్ఛకు వసియించి మొనరించిరి. ఈ యసాయము వచ్చున నిలకడు యుండునె యెఱుగును. ఎన్నియో లేఖలు కరతరంపరగ నంతకుముందు కొన్నాళ్లనుండి యువచ్చుచుండెను.

పంజాబు వ్యవహారములు.

లండను, డిశంబరు 20:— సిడెనహాను ప్రభువుగారు ప్రెంచుప్రతిక కోకలేఖన వ్రాయుచు హంటుకమిషను వారిని వేదిక కచ్చువరకును అన్యతసమావందలి అల్లరులను గూర్చి ప్రజలేమియు లీర్పారించువాడనని కోరి. జరలు దయ్యత చర్చనగూర్చి సాక్ష్యము వచ్చుచున్నదిగాని జనరణదయ్యత గారట్టి ప్రయత్నముల నొనరింపకుండిన సేమిజకనో తెలుపుట కెట్టి సాక్ష్యమును రాలేదని చెప్పుచున్నారు.

కెయిదరు విచారణ.

పార్లమెంటు, డిశంబరు 20:— కెయిదరుగారు తివరకు విచారింపబడుట కంగీకరించెదరి కాస్తీనుండి తెలియుచున్నది. కాని ఎచ్చట జరుగునో ఎక్కడుజరుగునో, ఏ జర్మనన్యాసా కాస్త్రుండుటకు తమ తరపున వాదించవలయునో అందును గూర్చి వారంగీకారమును తెలుపలేదు. జర్మను యువరాజు తానెన్నడును విచారణకు నమ్మకపడని పరిహాసోక్తుల వాడుచున్నాడు.

బెర్లినునందలి బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

లండను, డిశంబరు:— నూతన సంవత్సరారంభములో కిల్బగ్నాకు ప్రభువుగారు బెర్లిను రాజకీయ ప్రతినిధిగ నుండురు.

రుస్సాయందలి బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

కోపూ హేగను, డిశంబరు 18:— యుద్ధ నియంత్ర మారకమునగూర్చి ఓగార్ని లిట్టివాపుగారిలకు జరుగుచున్న రాజసభలముల చెడిపోయినవి.

ఎన్నవసామగారు కుర్చీస్తాన రాజుగ నెన్నకొనబడి రని బాహునుండి తలెత్కిచ్చెను.

ప్రజలసభలో ముసలివాని ఉత్కాశ వేరవముల బిల్లు 19 వ తేదీకి ఏకగ్రీరముగ నంగీకరింపబడెను.

ఇటలీనుండి బ్రిటిషు సైనికులను రప్పించు ప్రయత్నము లారంభమైనవి డెయిలీ తెలిగ్రాఫు వ్రాయుచున్నది.

వియత్తు కురిలనము:— విదేశములలో తరింపుట పోయినది. భరలు తగ్గలేదు గాన దొరకనమువాన 1920-వ సంవత్సర మునగూడ తరింపనమును విరమింపజాలనిని విర్యాయుద్యోగులు ప్రకటించిరి.

అంగ్లీవైస్యము లింకను దారి యజ్ఞులు, బెర్లియన్లు నాకమించి ఆ చట్టప్రక్కల విదేశీన వనియు, కురుమగ్గు అరట్టి వైస్యములు యూరప్రటీను ననుసరించి వ్యాపార లేగ కలియు మెనపాటామియూ అధికారులు తెలియజరచుచున్నారు.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ

1919 డిశంబరు 27 వ తేదీ శనివారము
సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

రామరాజు
నాటకమును
(Fall of Vizayanagar)

విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

ప్రధాన పాత్రలు

వకాన్ - టి. రాఘవాచార్యుగారు బి. ఏ., బి.ఎల్
రామరాజు - వెదురుమూడి శేషగిరి రావుగారు
తిమ్మయ్యమంత్రి - నేలనూతల రామకృష్ణయ్యగారు
ఆమాధి - కె. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు.

తక్షణము కావలెను.

సంస్కృత పండితుడు చిత్తూరుజిల్లా నుదన వల్లె బోర్డు ప్రెసూమలనకు, జీతము ప్రకృతము రూపు 30 లు. గ్రాంథిక తెలుగుభాష బాగుగను, ఇంగ్లీషుభాష కొద్దిగానైనను తెలిసియుండవలెను. నయస్సురు దెలియజేయుచు అభినందనపత్రము లతో దరఖాస్తులు ప్రధానోపాధ్యాయునకు తక్షణము వంపవలయును.

ఎ. సీతారామరావు, హెడ్మాస్టరు.

వావట్ల అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నె 285/1919

వాది:— యల్లాప్రగడ కృష్ణమూర్తి సాక్షి పెదమట్ల ప్రాది.

ఎదిరి

ప్రతివాదులు:— మిరగాని హనుమంతరావు మహా మ్యరు భాగం 2. అబ్దుల్లాఖాదరు 3. శేఖు దర్వాసాసామి 4. అద్దేవల్లి శేఖు మవులా సాక్షి పెదమట్లప్రాది వాదికంత్రి లేటు యల్లాప్రగడ వెంకటకృష్ణయ్యగారి వేరటికి 1-2 ప్రతివాదులు తండ్రి మిరగాని హనుమన్న 2 వ ప్రతివాది ప్లిరు 59-0-0 లకు 21-8-1909 తేదీన వ్రాయించియిచ్చిన తాకట్టు దస్తవేజు తాలూకు చెల్లు పోకు నిల్వ అసలుఫాయి దాలు మొత్తము రు 98-13-0 లకు వాది దావా దాఖలేజీసి నాడు.

నదరు దావాలో 1 బో కలిసివాదికి యెన్ని పన్యా యములు నమనులు చేయించినప్పటికి అతనికి అంది నుండలేదు.

నదరు దావాకు కోర్టువారు 21-1-1920 తేదీ వాయిదా నియమించియున్నారు. గనుక ఇందువిషయమై అక్షేపణలున్న వారు న్యాయముగా గాని వకీలుద్వారాగాని నదరు 21-1-1920 తేదీ వాయిదాకు కోర్టుకు హాజరయి తెలియ చేసుకోవలసినది.

కె. అనంతాచార్యులు.

(1968)

వాస్తీదరు.

నందిగామ తెం॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

వాది:— చక్రువేలుల శోభయ్య సా॥ వింకలపాడు.

ప్రతివాది:— చేకూరు లక్ష్మీనారాయణ అశేలక్ష్మీ వాధం సా॥ గుడివాడ D. M. మండపాడు

వాది శేక ప్రతివాది నెల 1 కి 100 కి రు 1-0-0 చొప్పున వడ్డీతో యిచ్చేలాగున రు 218-14-8 కి 27-7-1916 తేదీన వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంతేరి కోటును పట్టి వాది నదరు ప్రతివాదిమీద రు 271-10-8 కి నందిగామ తెం॥ డి॥ ము॥ కోర్టు వనసమికోర్టులో O. S. 430/1919 ను దావా దాఖలుచేసివారు నదరు దావా 5-1-20 తేదీకాలందా వడి నది అకోజన ప్రతివాది హాజరు కానియెడల ప్రతివాదిని యక్కుపాట్లతోనే విచారణచేయబడును.

(1959)

కొండకల్లి శ్రీరామచంద్రరావు. బి. ఏ. బి. ఎల్.

నందిగామ

వాదితరపున వకీలు.

ఇన్స్ పెక్టరు ఎ. బాలకృష్ణయ్య గారికి 5 నెలల 28 రోజులు.
(ప్రివేటీజేషన్ ఇయ్యబడినది.)

నా ఆనంది ప్రకృతి నుండి ఉండి యిండును. అన్ని విషయములలోను శాస్త్రజ్ఞునితో సాక్ష్యమాయగుల ఉభయవక్తయుల వారినండి ము సాక్ష్యము పుష్పకొనవలసి యున్నది.

చిక్కరాజు వాసుదేవరాయు.

(REUTER'S.)

England**Trans-Atlantic Flyer.**

LONDON, December 21.

The Mobile Navy Department announces that Trans-Atlantic Flyer N. C. 4, with Commander Read on board is many hours overdue in non-stop flight from Galveston to Modile.

Steamer Runs Ashore.

London, December 19.

SAIGON, December 19th.—British steamer "Lienching" Hongkong for Saigon ran ashore to-day on parcels. The ship's a total loss and out of 530 passengers and crew (nearly all natives), only 57 have been saved.

Recent Destructive Fires on Former German Liners.

LONDON, December 22.

In the Commons, Rear Admiral Adair drew attention to the recent destructive fires on former German liners for example, Boonah, Sir Auckland Gaddes replied that the matter was being investigated. Foul play had been suggested but it seemed much more probable that fires in some cases were due to old bunkers not being cleaned out.

Indians and E. Africans Questions.

Mr. Bennett drew attention to the indignation among Indians owing to offensive references to Indians in the report of East Africa economic Commission. Mr. Amery replied that the views of the report must not be regarded as views of the Government of East Africa or of Imperial Government. The whole question of policy in East African protectorate with regard to Indians would be discussed between the Governor of East Africa who was now in England and Lord Milner when he returned from Egypt.

Secretary of State for Air.

London, December 22.

Major C. G. Tryon has been appointed Secretary of State for Air in succession to Mr. Seely.

Economic Crisis in Central Europe

London, December 22.

In the Lords replying to Mr. Byrce, Lord Curzon said there was undoubtedly economic crisis in Central Europe. The position in Vienna was very serious. The only solution was organisation of large credit for food, raw materials and export of manufactures from countries receiving credit. Forty millions dollars were required for raw materials and hundred millions for coal and food until next harvest in September. Lord Curzon emphasised that no great scheme was possible without co-operation of United States.

Russia**Anti-Bolshevik Activities
Denikin Proposals.**

LONDON, December 22.

General Denikin announces that his Government proposes to negotiate with Russian border States with the object of bringing into harmony the activities of all anti-Bolshevik forces.

America**Congress in Recess**

LONDON, December 21.

WASHINGTON.—The Congress has gone into recess. Mr. Underwood's resolution is laid over until the next Session.

Extremists in Soviet Russia.

LONDON, December 21.

NEW YORK.—Two hundred and forty-nine extremists have embarked to Soviet Russia.

Arrangements for Ratification.

LONDON, December 21.

WASHINGTON.—In the Senate, Mr. Underwood introduced resolution to appoint a Committee of ten Senators to consider the ways and means of arriving at the ratification of Treaty.

Peace Treaty.**Failure of United States to Ratify**

In the Commons replying to Grant Morden, Mr. Bonar Law stated that the failure of United States to ratify peace treaty would not delay the establishment of Reparations Commission. It was understood that commission was prepared to begin work as soon as ratifications had been deposited. Much preliminary work had already been done. The Commission itself would determine order in which claims should be dealt with. The Government was at present consulting Government of Dominions and India with regard to the principles on which British Empire's claims should be made and presenting of these claims to the commission.

Settlement of Coal Strike Repudiated.

LONDON, December 21.

WASHINGTON.—After the Conference with Attorney-General, Mr. Palmer, the bituminous mine-owners issued a statement denying that they had agreed to the settlement of strike as stated in Mr. Wilson's letter to the Commissioner. Mr. Palmer replied that it would be amazing repudiation of their own statements, if they failed to accept the settlement.

Trainer Disaster.

LONDON, December 20.

MONTREAL.—The train conveying steerage passengers of the Empress of France from St. Johns collided to-day with freight trains. Fifteen were killed and many injured. A later message puts the number of killed and injured at 25 and 50 respectively. Passengers included some returned Canadian soldiers. Three hundred immigrants, mainly English and Scottish, arrived yesterday on Empress of France. Collision appears to have been due to misunderstanding of orders on the part of the engineer of the freight train who apparently did not realise that passenger train was running in three sections.

**United States Entry into War
Mr. Knox Resolution.**

LONDON, December 22.

Washington correspondent of the "Times" says that Foreign relations Committee has reported to the Senate the redrafted resolution of Mr. Knox proposing repeal by Joint Congress of the first resolution whereby the United States went to war in 1917. Mr. Knox resolution, if adopted, would automatically create a state of peace between the United States and Germany. It also reaffirms that it is American policy to adjust dispute by mediation and arbitration and is admittedly intended to read the benefits of peace treaty without its obligations.

Britains Share in Relief of Austria

LONDON, December 22.

NEW YORK.—The Secretary to the Treasury has asked the Congress to consent to allow payment of interest now due on loans to the Allies to be deferred for two or three years as a means of helping their commercial rehabilitation. The Secretary also strongly urges supply of food to starving populations of Europe especially Poland and Austria and states, that Britain has informed the United States, that she is prepared to share in the relief of Austria.

Food to Central Europe.

LONDON, December 22.

NEW YORK.—Mrs. Barnes, President of the Grain Corporation, has approved the plan of Mr. Hoover to supply food to Central Europe on credit by using the capital of Grain Corporation. Mr. Barnes suggests that the Congress should authorize loan of hundred million dollars for purpose.

American Mandates in Near East.

LONDON, December 22.

A memorandum, opposing American mandates in Near East, but urging the United States immediately to recognize Armenian Republic and extend direct aid to it, has been telegraphed to President Wilson by members of the American Committee for Armenian Independence. The Signatories include Ex-Ambassador Gerard, Charles Hughes, Elly Root and other prominent Americans.

Italy**Italy's Intention to Remain United
with Allies.**

LONDON, December 21.

ROME.—In the Chamber Signor Scialoja stated that Italy intended to remain united with the Allies and all her efforts would be directed towards securing solid guarantees for adherence of Fiume brothers to Italy. Protection of Italians in Dalmatia and safety of the Adriatic.

LONDON, December 22.

ROME.—Monsignor Pietro Pivani Apostolic Delegate to India has been consecrated Titular Archbishop by Cardinal Van Rossum, Prefect of Sacred College of Propaganda.

Bill Abrogating King's Right.

LONDON, December 22.

ROME.—Mr. Nitti in the Chamber to-day announced the Bill abrogating King's right to declare war and make peace and to contract treaties, all of which powers will be vested in the Parliament. The announcement led to the scene of enthusiasm in the Chamber. Socialists joining in. Referring to Fiume, Nitti stated that the National Council of Fiume had associated itself with Government's programme which was also supported through the plebiscite of citizens of Fiume, but the minority had not yet allowed the carrying out of the will of the majority. It is reported from Fiume that D'Annunzio has publicly declared plebiscite invalid and has stated that it must be annulled.

Austria**Commonwealth Election Results.**

LONDON, December 21.

The Commonwealth Election results announced up to present show that 54 Ministerialists, 11 Farmers and 30 Labour Candidates have secured seats. The New Senate is composed of 26 Ministerialists, 7 Labour and 1 Farmer. Voting as regards Referenda on the question of giving Commonwealth increased Legislative powers and Nationalisation of Monopolies resulted in negative in both the cases.

Ireland**Police Hunt for Lord French's
Assailants.**

LONDON, December 22.

The Police hunt for Lord French's assailants has hitherto been unsuccessful, though it is rumoured in Dublin that many persons have been detained as suspects. Lord French is not allowing the attempt on his life to interfere with his social engagements. Yesterday he visited the dance in aid of the Irish Police Fund and also children's party. He appeared in his usual health and entered wholeheartedly into the spirit of functions. Lord French was heartily cheered.

'Irish Independent' Office Raided.

LONDON, December 22.

Fifty armed raiders entered Dublin Office of 'Irish Independent' and smashed every printing machine with crowbars after holding up the editorial staff with revolvers. No arrests were made.

Mesopotamia**Arab Raid Deprecated.**

BASRA, December 23.

Official news states that it is now stated that the chiefs of Milli Kurds have expressed their disapproval and abhorrence of the action of Ramdhan Shalash whose following is confined to a few mischief makers from among the tribes. Many of these have now left him owing to lack of funds and of food. All is reported to be quiet at Abu Kamal and Mayadin.

Holland**Hollands' Decision not to Hand over
Ex-Kaiser.**

LONDON, December 22.

BRUSSELS.—"Solt" learns from an authoritative source that the Dutch Government several weeks ago informed the Allies that they would not consent to hand over Ex-Kaiser on ground of right of asylum.

Egypt**TRAIN SERVICE SUSPENDED.**

LONDON, December 21.

CAIRO.—December 14th. Owing to continued stoning, some train services have been suspended.

Belgium**Shahs Visit to Belgian Majesties.**

LONDON, December 22.

The Shah will pay official visit to the King and Queen of Belgians on January 15th.

General

LONDON, December 21.

New Orleans, N. C. 4 has arrived at Grand Island having been fog-bound.

LONDON, December 21.

Alban Goodier, Archbishop Elect of Bombay will be consecrated in Westminster Cathedral to-morrow.

LONDON, December 22.

The India Society is appealing for £500 sterling to endow the yearly course of lectures on Indian art at London School of Oriental studies.

LONDON, December 22.

Aviator Captain Ross Smith and his brother, Keith Smith have been awarded K. B. E.

ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయమున వెలకుదొరకు పుస్తకముల జాబితా.

1. ఆంధ్ర ప్రతిక సంచిత్రాది సంచికలు.

అనేక విశిష్ట విజ్ఞానములతో నిండియుండును.

పేరు	పుస్తక సంఖ్య	పుస్తక ధర	మొత్తం ధర
మొదటి సంచిక	పుస్తక సంఖ్య 1-5	1-0-0	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0	2-0-0
మూడవ	"	1-0-0	3-0-0
చాలవ	"	(కొద్ది కవులు)	1-0-0
మొత్తం	"	1-0-0	1-0-0

ఇందు విశిష్ట విజ్ఞానములతో నిండియుండును.

పేరు	పుస్తక సంఖ్య	పుస్తక ధర	మొత్తం ధర
మొదటి సంచిక	పుస్తక సంఖ్య 1-5	1-0-0	1-0-0
రెండవ	"	1-0-0	2-0-0
మూడవ	"	1-0-0	3-0-0
చాలవ	"	1-0-0	1-0-0

6, 7, 8, 9 సంచికలలో అయిన సంచికలకు

మొత్తం ధర 1-0-0 నుండి 5-0-0 వరకు ఉంటుంది.

అయిన సంచికలకు మొత్తం ధర 5-0-0 నుండి 10-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 10-0-0 నుండి 20-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 20-0-0 నుండి 50-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 50-0-0 నుండి 100-0-0 వరకు ఉంటుంది.

2. ఆంధ్ర ప్రతిక సంచికలు.

ఇందు ఆంధ్ర ప్రతిక సంచికలకు

సామాన్యము, అయిన సామాన్యములకు

మొత్తం ధర 1-0-0 నుండి 5-0-0 వరకు ఉంటుంది.

అయిన సంచికలకు మొత్తం ధర 5-0-0 నుండి 10-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 10-0-0 నుండి 20-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 20-0-0 నుండి 50-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 50-0-0 నుండి 100-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 100-0-0 నుండి 200-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 200-0-0 నుండి 500-0-0 వరకు ఉంటుంది.

మొత్తం ధర 500-0-0 నుండి 1000-0-0 వరకు ఉంటుంది.

National Congress.

Congress Postponed for 27th December.

Amritsar, December 25:

On account of heavy rains the Congress session has been postponed for a day. The Congress meets on the 27th at 1 P.M.

Arrangements Vigorously Pushing on.

AMRITSAR, December 24.

Arrangements for holding the thirty fourth session of the India National Congress are vigorously pushed forward and it is expected that by 26th the first day fixed for the session, everything will be in smooth working order. Heavy rains which have been pouring at intervals since last two days have considerably impeded the progress but Swami Sradhanant, Chairman of the reception Committee who is assisted by a large number of devoted workers sparing neither money nor energy to bring all arrangements to completion for delegates from Bengal and Madras. Presidencies Passes Houses have been provided and delegates from other provinces will be accommodated, some in houses and some in tents and the latter have been pitched close to the pandal. A large number of volunteers have already arrived from Delhi and Bombay. Some men who rendered valuable work at the last session of the Congress at Delhi. Among the leading men expected to attend the current session are Messrs Jinnah, Ab. Hassan Imam R. Chakravarti, Salem Vijayaraghava Chari, Kesturi Ranga Iyengar V. S. Sastri B. G. Tilak and Mrs. Sarant, Pandit Malaviya, Mr. Gandhi and Mr. C. R. Das are already in Lahore in connection with the Punjab enquiry. It is understood that arrangements have been made of the joint procession for Pandit Motilal Nehru and Hakim Ajmal Khan, president elect of the Congress and the League from Railway station and pass through the principal streets of the city but everything will probably depend on the weather which is still very threatening.

Finishing Touches to the Congress Pandal.

Finishing touches to the Congress pandal are being given with feverish haste. Among the prominent people already here are Pandit Madan Mohan Malaviya, Messrs M. K. Gandhi, Jinnah, Bomanji, Ramaswami Iyer, B. N. Sarma, Gokarnath Misra, Natarajan and Devachar. Mrs. Besant and Mr. Pal arrived by Calcutta mail this afternoon and received warm welcome. Messrs. Tilak and Sastri are expected to-morrow. Special train containing delegates from Sind, Rawalpindi and other places arrived to-day. Other special trains are due to-morrow.

Congress may be Delayed by a Day.

AMRITSAR, December 24.

Owing to heavy incessant rain falling since last two days, it is likely that sitting of National Congress will be delayed by a day.

Paul Left for Amritsar.

CALCUTTA, December 24.

Although the externment order against Mr. Bepin Chaudhary Pal has not been revoked by the Punjab Government, Mr. Pal left Calcutta last evening for Amritsar.

Arrival of Congress and Muslim League Presidents.

Enthusiastic Welcome.

AMRITSAR, December 25.

The Hon'ble Pandit Motilal Nehru, the President-elect of the Congress, and Hakim Ajmal Khan, President-elect of the Muslim League, arrived this afternoon, the former from Lahore and the latter from Delhi. They were accorded an enthusiastic welcome and taken in procession round the town. The railway station was one seething mass of humanity when the special trains arrived and the route and house-tops were thickly crowded. Rain that had been falling incessantly during the last three days greatly interfered with the arrangements and all concerned heaved a sigh of relief when the weather cleared up to-day.

Mr. Jinnah on Punjab Affairs and Reform Scheme.

AMRITSAR, December 24.

Mr. M. A. Jinnah addressed a public meeting this evening under the auspices of the National League in spite of inclemency of the weather. There was a large attendance in Bandanagar. All the Punjab Affairs and Reform Scheme were the principal themes on which he spoke. Referring to the former he detailed the happenings in the Punjab and the awful condition to which people were subjected after dwelling at length to what extent the Punjab officials were responsible he suggested that a strong Representative Deputation should visit England to enlighten the British Public and if this were done he was sure some of those who were responsible for what happened in the Punjab would be brought to book. He hoped the Congress would seriously consider this proposition. Touching on the reforms, Mr. Jinnah said what had been given under the reforms was an improvement on the past and was certainly a lever breaking the back of the bureaucratic system of the Government in the new legislative assembly. It would be impossible to pass measures like the Rowland Bill. The country should use the opportunity and consider the reforms on its merits.

Invitation to Babu Surendranath to Attend Congress.

The following telegram was sent to the Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee. People of Amritsar earnestly request noble Indian politician reconsider decision shall afflicted Punjab appeal to vain as altar motherland. Your personality and powerful voice never more sorely needed, but not and more every national leader attend Amritsar Congress.

Reply.

Mr. Banerjee replied said deeply touched me. Too late and am also unwell.

Royal Proclamation.

A "Gazette of India" Extraordinary issued to-day publishes proclamation by the King Emperor announcing His Majesty's Royal Assent to reform Bill and his intention to send out Prince of Wales to India in next winter to inaugurate Chamber of Princes and new constitution in British India.

A proclamation by His Majesty the King Emperor on his signature of the Government of India Act has been issued here to-day by the Punjab Government.

His Majesty's Royal Assent to the Reform Bill

CALCUTTA, December 24.

The proclamation by His Majesty the King Emperor announcing His Majesty's Royal Assent to the Reform Bill and his intention to send out the Prince of Wales to India by next winter to inaugurate the new Chamber of Princes and the new constitution in British India was read at 12 noon on Wednesday by His Excellency the Governor of Bengal from the steps of the Town Hall. Among those present were almost all the important officials of the Bengal Government, the Chief Justice, Lord Bishop of Calcutta, Maharaja Sir Manindra Chandra Nandi, Maharaja Sir Pradum Kumar Tagore, and Sir Verge Mitter. The general public were not present as no notice of the ceremony was given to them.

National Liberal League's Message.

The National Liberal League has cabled the following message to the Secretary of State for India:—Kindly convey to His Imperial Majesty its loyal homage and grateful thanks for His Majesty's touching and momentous proclamation. The League will exert all its influence to promote good will and co-operation between all classes of His Majesty's subjects and between the people of India and those responsible to Parliament for good Government.

Indian Association Message.

The Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee has sent the following cable to the Secretary of State:—The Indian Association offers loyal homage and grateful thanks to His Imperial Majesty for the epoch making proclamation which has deeply touched His Majesty's subjects, also for the amnesty to political prisoners. Offers you heartfelt congratulations for the passage of the Reform Act.

Various Press Comments.

CALCUTTA, December 25.

The Royal Proclamation is hailed with joy by all sections of the people in Bengal, Europeans and Indians, moderates and extremists and the announcement of Royal Clemency and the ensuing visit of the Prince of Wales to India have seemingly obliterated all trace of bitterness distrust suspicion and hatred between class and class and between the rulers and the ruled.

Morning papers of all shades of opinion have received the proclamation with thrilling interest and expressed the united feeling in common devotion to the throne.

"Englishman."

The "Englishman" says: The royal assent to the India Bill has put upon all King-Emperor's loyal subjects the obligation of observance of the measure that has been presented to him by Parliament. It is our duty to accept the Act and to lend every aid to the carrying out of the Imperial wishes and commands in the spirit of loyalty which has always distinguished the different peoples of India of whatever race and creed and particularly those of the British race. Will that duty be fulfilled? Great reverence, open affection, deep loyalty and clear devotion which India has so often expressed for the King-Emperor can best be proved by the fulfilment of the desires and hopes of the Great Proclamation. If His Majesty's words provide the light by which India pursues the path towards self government India will look back upon the Christmas of 1919 as most historic in her chequered history.

Indian "Daily News."

The Indian "Daily News" says:—It is clear that His Majesty wants to give India a clear slate and for ever to muzzle the discordant voice of extremism. We sincerely hope that the Royal wish will be gratified and reforms usher in a new era of plenty, prosperity and contentment. Every Britisher fully realises the supreme trust England has to discharge in respect of the Indian people and we have no doubt he will fully endorse what the Royal message says with regard to Indian political aspirations. We hope that the effect of the clemency will not be lost on those for whom it is meant. Let anarchy be dead in the land and let misguided youths who loved their country too well but not too wisely work for genuine good of the community to which they belong and that end is only attainable by a sincere and honest devotion to the country's economic salvation.

"Amrita Bazar Patrika."

The "Amrita Bazar Patrika" says:—We have no doubt that the people of this country will heartily respond to the appeal of His Majesty whose genuine sympathy for the aspirations of his Indian subjects is well known and however small and inadequate the reforms may be we have no doubt that the educated people of this country will be ready to shoulder new responsibilities like true and loyal subjects. We have no doubt if the officers of His Majesty's Government in India are animated by the same sincerity and goodwill towards the people of this country as His Imperial Majesty there will be a new heaven and a new earth in India and momentous results in the story of human progress confidently hoped for by His Majesty will not be long delayed in being realised. The paper takes exception to the qualification to Royal clemency and suggests granting amnesty to all political offenders without reservation and says:—As the Government of His Majesty has now expressed their desire to grant responsible Government to India as early as possible a new era of confidence and goodwill should be inaugurated by the release of all political prisoners.

"Statesman."

The "Statesman" thinks it a political manifesto issued in the guise of a Royal Proclamation and protest against the practice of identifying the Throne with controversial proceedings. It says "That the Reform Act marks a new epoch we do not dispute, but the era which very many observers in this country apprehend is one of rapid decline

of British influence and gradual lowering of such standards of efficiency as British administration has set up. Every Englishman whose fortune has brought him into association with India will heartily desire that this apprehension may be falsified, but the fear exists and may be said to be the dominant feeling with which latest changes are regarded."

"Bengalee"

CALCUTTA, December 25.

The "Bengalee" observes that the Royal Proclamation conveys once more to our heart the message of hope and confidence and hopes extremist organs will now change their angle of vision and give credit to the Government for sincerity of its professions and for friendly conciliation which his now held up and draw veil. Our post extremism should now disappear. We are sure leaders of public opinion in the country will rise to the height of the occasion and face responsibility and sacrifice for common good with a cheerful heart. We hope civil servants will now regard themselves as servants of the people in the true sense of the expression and act up to the spirit of dictum that the Government exists for the people and not the people for the government.

"Times of India."

BOMBAY, December 25.

Commenting on King Emperor's proclamation the "Times of India" earnestly pleads for widest amnesty compatible with safety of society. It is convinced it would be wiser and safer to err on the side of generosity than on the side of conservatism. Let amnesty be especially generous towards all save arch disturbers of order in the Punjab. We cannot call the dead to life, but can at least be generous acutely and truly generous to the living.

"Bombay Chronicle."

The "Bombay Chronicle" says:—All-India will gratefully welcome the proclamation of the King Emperor heralding a new speech in the history of India. Words of the proclamation reveal a loftiness of purpose which will touch the hearts of the people. It is circumstances like this which reconcile people to the providence of the British connection and we are glad to welcome the determination of Britain to safeguard our future and promote the attainment of our ends with courage and trust. King's clemency can be made a splendid instrument for conciliation of people, but if grudgingly timidly exercised the King's might wish be frustrated and great occasion for statesmanship lost. The "Bombay Chronicle" heartily welcomes the Princes of Wales visit.

Tribune.

LAHORE, December 24.

(Delayed in transmission.)

Referring to the Royal proclamation the "Tribune" says:—The expected has happened. The prayers of the people of India have not gone in vain. He whom they were addressed has moved the Royal heart of the King Emperor and his advisers. The result will be seen in great proclamation which in its happy phraseology and in nobility and loftiness of sentiments it breathes, will take rank with the historic proclamation of Queen Victoria of revered memory which has justly been designated the magna charta of India. The present proclamation indeed not only carries a good deal further the charter of Indian liberties than a proclamation of 1858 and all subsequent proclamation but represents a substantial fulfilment of all that was contained in them as the tree is contained in the seed. The paper referring to clemency to political offenders adds if the words are properly interpreted we should have in our midst during the next few hours not only the majority of martial law prisoners including all leaders of Lahore of Amritsar and of Gujranwala, but most of the persons convicted in Aipur, Delhi and Lahore conspiracy cases as well as persons concerned in any part of India under the Defence of India Act or similar other measures and all such orders as those restricting movements and activities of individuals or individual newspapers under any of these measures should go immediately.

DELHI, December 25.

Messages are reaching indicating that Royal Proclamation has been received with deep gratitude.

The Punjab

Exhibition of Painting and Craft work in Lahore.

LAHORE, December 25.

A small committee of ladies and gentlemen has been formed to arrange an exhibition of painting and Craft work in Lahore in February under the patronage of Sir Edward Maclagan. It is desired to bring together works of both English and Indian artists in the Punjab in order that Indian paintings by best known exponents of modern art may be represented. It is proposed to invite the new Calcutta school of painting to send a representative collection of their works. The exhibition will be opened for three weeks commencing from February 16th 1920 and latest date for receipt of exhibits will be February 1st.

Central Provinces

Nagpur Mill Hands Strike.

NAGPUR, December 25.

About 6,000 mill hands of local express mill struck work suddenly at 8.40 A.M. this morning. As usual all the branches were regularly working up to time of strike. This trouble so far ascertained began in mill No. 5. It is alleged by strikers that three labourers by name Parcham, Upadhyaya and Atmarax, were dismissed by one Kekkar for no fault whereupon mill hands in mill No. 5 came out in a body and went to other mills and induced others to come out and all hands made common cause and left work. They all met in the cotton market and decided not to resume work. Strikers are so far orderly. They are going to present a petition formulating their grievances. This is the first time that Empress Mills had such troubles since its start.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Debate on Foreign Affairs.

Premier's Statement.
Outlook Optimistic.

LONDON, December 16.

Speaking in the House of Commons during the debate on Foreign Affairs, Mr. Lloyd George denied the suggestions of secret diplomacy during and since the Peace Conference. He emphasised the wisdom of reticence regarding the delicate situation in the Adriatic, where the Italian Government was faced with the greatest difficulties.

Anglo-Franco American Agreement.

As regards Anglo-Franco-American agreement, we would undoubtedly be free to reconsider our decision, if the United States did not ratify the Treaty. But we did not contemplate that the United States would dishonour their great representatives at signature. If Government were faced with the United States' unwillingness to sign, the House would be enabled to challenge the situation.

Responsibility for Russia.

Russia was a frightful morass and neither Britain nor Italy was undertaking further responsibility beyond the limit named promise of seventeen millions sterling worth of material to the Anti-Bolsheviks.

The American and Japanese Government were holding discussions regarding action in Siberia, if the Bolsheviks progressed much farther Eastwards. It was impossible to make peace with Russia, because she had no Government able to speak for the whole people. The fortunes of working sections fluctuated and great tracts were unrepresented by any belligerents. If the Bolsheviks claimed to speak for Russia, let them summon a freely elected National Assembly.

Last week's deliberations at Downing Street has resulted in the conclusion, that it was only possible to watch the situation vigilantly and to make peace immediately Russia emerged from darkness and some form of a steady Government was established.

Help to Austria.

The Premier referred to the not inconsiderable assistance already given to Austria, but this was admittedly inadequate. England could not undertake the whole task. We had been asked to help in all directions because of our reputation readily to respond to appeals, but we could not carry burdens beyond our strength (cheers). He dwelt on the strain on British resources through open-handed assistance and declared that the only remedy was for America fairly to participate along with Britain and France.

Peace with Turkey.

Britain must rehabilitate herself. The whole future civilization of the world depended on that (cheers). We had waited to the very limit for America to show a disposition to participate in the guardianship of Christian communities before concluding Peace Treaty with Turkey, but we now considered that we were entitled to make such a Peace and it was proposed to make it at the earliest possible moment. (cheers). Preliminary discussions had begun and were most promising and they would be resumed in a few days either in London or in Paris.

League of Nations.

Government had done the utmost to further the League of Nations and was convinced that this country, at any rate, would continue with it (cheers). If the discoveries made almost at the end of the war had been employed, unparalleled horrors, such as are only described in work, of fiction like those of H. G. Wells, would have resulted. It was vital to the world to have civilised means of preventing war with such additional terrors.

Conclusions.

The Premier concluded on an optimistic note on the signs of steady recuperation of British trade and finance as evidenced in the November returns.

Round the British Empire.

Magnificent Speech by Prince of Wales.

Civis Britannus Sum.

LONDON, December 18.

From the Guildhall the Prince of Wales, proceeding to the Mansion House to lunch with the Lord Mayor, was the recipient of further ovation by the citizens in the streets.

Health of the Prince.

The Health of the Prince was proposed by Mr. Lloyd George who emphasised that the Throne had united the varying laws, languages, institutions and people of the Empire. The Empire had a multitude of races owing common loyalty to the Throne, which was displayed conspicuously in the time of peril. The Premier affirmed that the Prince's visit to Canada and other Dominion would act like a tonic in its powerful and invigorating effects.

Description of Tour.

Describing his tour the Prince said that nothing had appealed to him more than the large number of ex-service men who greeted him everywhere, often coming long distances and many of them being badly wounded. He could not speak too strongly of the great debt which the Empire owed to the soldiers and sailors who had fought in the War. He wanted all ex-service men in every part of the Empire to remember him as an old comrade in arms and look upon him in future, as a comrade in spirit (cheers).

The Commonwealth Ideal.

He had returned with a much clearer idea of what was meant by the British Empire and of what was more

appropriately called the British Commonwealth. The British people had long left the Grecian and Roman idea of Empire behind. This Empire was now something far grander. It implied the partnership of free nations (cheers), living under the same system of laws, pursuing the same Democratic aims and actuated by the same human ideals, and it is the younger nations, Canada, Australia, New Zealand, South Africa and India who are now universally recognized as nations by the fact, that they were signatories of the Peace Treaty which they fought so magnificently to secure. The Prince paid a tribute to the part which India played in the war. He said, that he looked forward to visiting that wonderful country.

Interpretation of Loyalty.

The position of the self-governing dominions was different. They were inhabited by highly advanced democracies who had made a new civilisation out of a wilderness. "I think" continued the Prince, "of what they have achieved in four generations. Think of their noble sacrifices during the war. There are no limiting bounds to which their progress and development may some day attain (cheers). It is no exaggeration to say that the united action of the British Empire in the war was one of the features least expected by the enemy and the most effective in securing a victorious peace (cheers). The people of the old country must realise that the patriotism of the Dominions is national patriotism, not mere loyalty to Britain. It is loyalty to their own British institutions, loyalty to the worldwide British system of Government and above all loyalty to the British Empire of which Britain like the Dominions is only one part.

Crown the Symbol of Imperial Unity.

He felt the inspiration of this great idea throughout his tour but he also learned that the loyalty of the Dominions was in a very special sense loyalty to the crown and the crown represented the unity of the Empire. The King was constitutionally the sovereign of the Empire and occupied exactly the same place in Canada and the rest of the British Empire as he did in Britain. His House although originally founded in Britain belonged equally to all the other nations of the Commonwealth. The Prince of Wales looked forward keenly to visiting in the near future the other Dominions, where he knew he would feel equally at home.

Britain's Task in the Future.

After expressing warm appreciation of his welcome in the United States the Prince of Wales concluded that the war had put an end to the idea that Britain was played out. The Dominions were the first to recognise that Britain took the first strain of the war, bore the heaviest burdens and made the greatest sacrifices. The World still looked anxiously to Britain for an example of confidence and steadiness. Britain's duty now was to show the world that she could work at adjusting the social, economic and industrial problem with general fairness and sympathy and strive wholeheartedly towards the goal of happier conditions of life, ensuring that every man and woman in the country should enjoy the just proceeds of his labour and that every child born into the country should have a fair sporting chance. The problems could only be solved by common sense and good-will (cheers).

Impression of Prince's Speech.

LONDON, December 18.

At the Mansion House, to-day, the Prince of Wales created quite a thrill of enthusiasm amongst a large and distinguished audience. Apart from a slight nervousness which might be expected from a young man his demeanour and manner impressed greatly both the Ministers and Diplomats present, who, in private conversation afterwards, expressed intense satisfaction at such admirable representation of the Royal House.

Visit to India.

LONDON, December 18.

In the course of the speech at Mansion House, the Prince of Wales referring to India said:—"Among these new Nations of the British Empire recognised by the signatory powers at Versailles in India, India occupies a special position. Like the dominions she played a gallant part in the war and we owe much to her soldiers and their kith and kin for all they endured in the common cause. I am looking forward to the day when I shall be able to visit that wonderful country. (Loud Cheers).

Old Age Pensions.

LONDON, December 19.

In the Commons, Mr. Bonar Law announced that he would to-day move a resolution immediately increasing the Old Age Pensions to ten shillings weekly with a view to legislation before the end of the Session. This will involve a permanent increase of ten millions sterling in the annual expenditure.

Bill Passed

LONDON, December 19.

The Commons to-day unanimously passed the Bill increasing Old Age Pensions to ten shillings.

Punjab Affairs.

Lord Sydenham's Appeal.

LONDON, December 20.

Lord Sydenham, writing to the "Times," earnestly appeals to the public to suspend judgment on the Amritsar happenings until the findings of Hunter Commission are available. He says that the evidence regarding General Dyer's action is forthcoming, but there is no evidence as to what would have happened if extreme measures had not been taken.

Russia

Denikin's Victory

LONDON, December 19.

STOCKHOLM:—A message from Helsinki states that according to newspaper reports Denikin has won an important victory in the Taritin and Kamiswin directions taking ten thousand prisoners and five guns.

Supplies to British Prisoners in Russia.

LONDON, December 19.

COPENHAGEN:—O'Grady is endeavouring to arrange for the despatch of supplies to British prisoners in Russia after which he will return to England.

Germany

Trial of Ex-Kaiser.

LONDON, December 20.

PARIS.—It is reported from Saale that the Kaiser has finally agreed to accept a trial by the allies subject to reservations regarding the place, time and defence by German expert lawyers. Meanwhile, the Crown Prince treats the matter as a joke declaring that he will never appear before a Court of Justice.

Ireland

The Irish Proposals.

Outlined by the Premier.

LONDON, December 22.

In the House of Commons to-day elaborate precautions were taken to prevent Sinn Féin demonstration when Mr. Lloyd George outlined his eagerly awaited Irish proposals. Nationalists were absent. At the outset the Premier emphasised that his part was as difficult as ever confronted a Minister especially after the discreditable outrage on Friday (cheers). The Premier paid an eloquent tribute to Lord French and expressed appreciation that the heads of the Catholic Church had not lost time in denouncing the outrage.

The Proposals.

Dealing with Government's proposals Mr. Lloyd George laid stress on the fact that no proposals acceptable to British opinion stood any chance of acceptance in the present position of Irish affairs. Government's plan was based on the recognition of three fundamental facts, first the impossibility of severing Ireland from the United Kingdom; second, opposition of Nationalist Ireland to British Rule in Ireland, despite the fact that Ireland had never been so prosperous, and, third, opposition of the Northeast to British Rule. Subject to these three conditions Government proposed that Self Government should be conferred on the whole of Ireland, through the establishment of two legislatures, one of which would be the Parliament of Southern Ireland and the other the Parliament of Northern Ireland.

The Alternatives.

Four alternative proposals had been discussed regarding areas, first, that Ulster should form one unit, and the other three provinces another unit, second, county option, third, that six northeastern counties should form one unit. All these contained the objection regarding a division of the population. The fourth suggestion was to set apart a homogeneous northeastern section and to constitute it as a separate area eliminating where practicable the Catholic communities, whilst including Protestant communities in coterminous counties in order to produce an area as homogeneous as possible under the circumstances.

Council of Ireland.

It was further proposed to constitute a Council of Ireland consisting of representatives of both legislatures serving as a link between the two sections of Ireland, whereby joint administration of common services could be arranged. The Irish legislatures would have complete discretion regarding the powers conferred on this council and the services to be jointly controlled. The Irish legislatures would also have full constituent powers without further reference to the Imperial Parliament to create a single Irish legislature in both sections as desired. It would thus rest with the Irish people themselves to determine whether they wanted union.

Powers in Irish Parliaments.

LONDON, December 18.

As a greater inducement additional taxing powers would be handed over to Irish Parliaments as soon as unity was accomplished. Representation at Westminster would be reduced to 40. Certain powers would be reserved to the Imperial Government including the Crown, peace and War Foreign affairs, Army and Navy, Defence, Treason, Trade outside Ireland, Navigation including merchant shipping, wireless and cables, postage, trade marks, lighthouses, and also higher judiciary pending agreement of two legislatures regarding the method of appointments. The powers of the Irish Parliament would be very considerable. They would have full control of education, Local Government, Land, Agriculture, Roads, Bridges, Transportation including Railways and Canals, Old Age pensions, Insurance, Municipal affairs, Local judiciary, Hospitals, Labour Legislation, Licensing and all machinery for maintenance of law and order except higher judiciary and Army and Navy. It was not proposed to retain control of the police in Imperial hands beyond three years while security would be given to all members of the Police Force and Civil Service. The post offices would not be transferred until both parts of Ireland united in asking for union. There would also be clauses for protection of minorities.

Financial Provisions.

Dealing with finance, Mr. Lloyd George declared that the absence of provision in the 1914 Bill for a contribution to the maintenance of the Empire was a supreme injustice to the tax-payer of Britain.

Government proposed to give Irish Parliaments the whole advantage of those taxes raised in Ireland to excess of a fair contribution to the Imperial service. The estimated revenue for Ireland for the year was £41,438,000 and the estimated expenditure £23,500,000, therefore there would be a contribution of £18,000,000 towards Imperial expenditure, which included war pensions. Each Parliament would be granted one million sterling to cover initial expenditure, while the proceeds of land annuities would also be handed over as a free gift to Ireland, totalling three millions. Two Parliaments would have the taxation powers of the American States income tax, super-tax, and excess profits. Customs and excise would be collected imperially, but when Ireland was united, the Imperial Government could consider whether Customs should be handed over.

Conclusion.

Concluding the Prime Minister pleaded for a closing of the chapter of mistakes, follies and crimes on both sides. The question was now not who was blame worthy but how to set it right. It was most important that both countries should realise thoroughly the limitations of acceptance. Unless Ireland had full control of their purely domestic affairs, it would be idle to proceed. On the other hand said the Prime Minister speaking deliberately and with the utmost emphasis

Britain cannot accept separation (loud cheers) Men who thought Britain could be compelled by force to concede anything unjust to their own people or fatal to their own life and security, could not have read the story of the last five years (cheers). This is not a time when any one should suspect Britain of conceding from weakness. Would anyone taunt the land that had destroyed the greatest military Empire in the world, largely by its own power, that it was simply quailing before a band of wretched assassins (cheers). The world would know that Britain in entering upon the scheme was prompted by a deep sense of justice, which had sustained the land through these last years of sacrifice. (Loud cheers).

Attack on Lord French. Narrative of Details.

LONDON, December 20. The most connected narrative received up to the present of the attack on Lord French has been obtained from Sergeant Halley, Lord French's Personal Bodyguard, who was seated beside the chauffeur. He said that the attack began near a public house, a bomb suddenly exploding against a side of the car. Four more exploded in the roadway. The Sergeant fired his revolver at figures of which he caught glimpses behind the hedges, then another bomb struck the hood of the car and splinters wounded the Sergeant in the hand. He continued firing with his left hand. Four men with revolvers came into the roadway and fired. The Sergeant replied. The Car made for the Viceregal Lodge with all speed and the remaining cars continued the battle. None of the attackers was masked. Lord French remained calmly seated in the car throughout. The Second car contained only the Corporal and the chauffeur who stopped and fired their revolvers at the assailants in the roadway and behind the hedges. This car was also bombed and the windows were shattered, but the car was not disabled. The third car contained four soldiers who fought a pitched battle for five minutes. The attackers were overwhelmed and fled mostly on bicycles. Three remained on the road. One had just drawn a pin from a bomb when he was shot dead. After that a motor lorry with the Military and Constabulary hurried up from the station and fired at the retreating assailants.

About a score of men participated in the attack, shots shattered the motor-car following Lord French's car, injuring the driver. Simultaneously excitement was caused by a man holding up a Post-Mistress at the Post-office gate in Phoenix Park with a revolver. He ran away when soldiers appeared but was caught.

Later particulars show that French's assailants had drawn the car across the road with a view to obstructing his progress. Hidden fusillade began when the Viceregal car reached that point but the chauffeur swerved his car skillfully and managed to get round the barricade. On his return to the Viceregal lodge, French did not show any trace of his terrible experience. He immediately wired to the Irish Office in London, "All well. One assailant killed."

He took his usual afternoon walk in the grounds. He reported that he had been anticipating an attack for weeks and had been inundated with threatening letters. It appears that one reason for his escape was the fact that the sides of his car were heavily armoured. The elaborateness of the attack was evidenced by the fact that the assailants had erected bombing posts, also an observation post on a tall tree commanding a view of the railway station.

LONDON, December 19.

The newspapers report that shots were to-day fired at Lord French in Dublin. The shots missed the Viceroy but killed a civilian and wounded policemen. The news created consternation in the Parliament and many messages of sympathy were sent to the Viceregal Lodge.

Labour Deputation to Ireland.

LONDON, December 19.

The newspapers report that the Labour Party has decided to send a Deputation to Ireland during the recess to investigate how far the present administration is interfering with individual liberty.

Mesopotamia

Arabs March on Baghdad.

Important Developments.

LONDON, December 19.

Disquieting news has been officially received from Mesopotamia that Arab forces still occupy Dariczar and the Bedouins are encamped in the neighbourhood, and that the Turkish and Arab troops are marching down the Euphrates to Baghdad.

Enver Pasha Elected King of Kurdistan.

LONDON, December 19.

The American Bureau says that a telegram received in general from Bakus says that Enver Pasha has been elected King of Kurdistan.

General

Fatal Accident to Sir John Alcock.

LONDON, December 19.

A Lloyd's message from Rouen says:—It is reported that Sir John Alcock has crashed at Cottevrad and is badly injured.

LONDON, December 19.

A Lloyd's message from Rouen announces the death of the aviator Sir John Alcock.

A later message states that the death was due to one of the wings of the machine touching unsuspected ground during a thick fog.

LONDON, December 19.

The Daily Telegraph says that the withdrawal of the British troops from Italy has begun.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

Delhi

Frontier Situation.

DELHI, December 23.

Full details of the various actions with the Mahsuds, during the last few days, have not yet been received, but the following gives a narrative of such information of the operations since the 18th December as have been received. On the 17th December, the concentration at Jandola of the Derajat column, consisting of the 67th and 68th brigades under Major-General Skeen was completed. At 8 A.M. on the 18th, the 67th brigade commenced their advance to Mandanna Kach, five miles from Jandola, up the Tank Zam. Sarkai Ridge, three miles north west of Jandola was held by some two thousand Mahsuds, while a lakh of fifteen hundred Wana Wazira was reported on our left flank, near the junction of the Shahur with the tank Zam. The opposition encountered was less than was expected and ceased entirely by mid-day. Sarkai Ridge was occupied by 9.50 A.M. and the whole column reached camp on the Palosina plateau, near Mandanna Kach, by 4.45 P.M. Aeroplanes co-operated successfully with our troops throughout the day. Our casualties were fifty. The enemies casualties are not known, but the fact that the long transport column and rear guard reached camp unmolested and that the camp was only slightly sniped in the evening shows that they received punishment. On the 19th separation was undertaken by the 67th Brigade to clear the hills to the west of Mandanna Kach of the enemy and establish a permanent piquet for the protection of the camp and road. These hills consist of a range, some five miles long, running north and south and rising steeply from the bed of the Tank Zam culminating in the peak, known as Trapper Char, five thousand feet high, four miles west of Mandanna Kach. It is not yet known how far it was considered necessary for our troops to advance into those hills to achieve their object. The enemy realised the importance of this position and put up a stubborn resistance. After a fight lasting several hours, in which aeroplanes co-operated, the enemy were evicted and the position captured. The Mahsuds were then reinforced and made a determined attack on a hill held by our troops, which they flanked, captured, in spite of heavy casualties. The loss of this point led to a rapid outflanking of our troops and rendered their position untenable and the whole brigade withdrew to the camp losing somewhat heavily during the withdrawal. Our casualties during the day were sixteen British officers killed and wounded and approximately two hundred other ranks killed and wounded and missing. On the 20th December the 68th Brigade moved forward to join the 67th Brigade and the 43rd Brigade moved up to Jandola. The 67th Brigade continued the operations of the previous day, assisted by all available aeroplanes. The enemy again resisted strongly, but the co-operation between the infantry, aeroplanes and artillery was most effective and a successful attack drove the enemy from position, all objectives being occupied by eleven A.M. A permanent piquet was established and the Brigade withdrew to camp by 2.45 P.M., without further opposition. In the afternoon the Mahsuds attacked this piquet and forced it to evacuate its position. On the morning of the 21st the piquet was again established, this time without opposition. About 1 P.M., while the work was proceeding on the piquet position, the Mahsuds collected and attacked in force and after several unsuccessful assaults finally captured the piquet position which they held, in spite of all local counter attacks to dislodge them. Our casualties on the 21st were British officers two killed and eight wounded. Indian officers one killed, six wounded, and Indian other ranks, approximately 26 killed 208 wounded, 27 missing. On the 22nd the piquet position was reoccupied without opposition and without casualties and not a shot was fired at the column on its withdrawal to camp. Fifty dead Mahsud bodies were found round the piquet position and during the day large Mahsud burying parties were dispersed round Kotkal, while till late in the evening numbers of their wounded were being taken up the Tank Zam on Jharpoys. Moreover our troops recovered 21 rifles, eight of which were our own lost on the previous day, 2 Lewis guns and other materials. Bearing in mind the fact that tribesmen regard it as a point of honour to remove all their dead after an action and that a rifle or Lewis gun is valued almost above a man's life, these facts are most significant and show beyond doubt that their casualties on the 21st must have been very heavy.

Calcutta

Sankaran Nair in India Council.

Calcutta, December 24.

A Press "communiqué" says:—The Secretary of State has appointed Sir Sankaran Nair to succeed Sir Prabhubankar Pattani in the India Council. The appointment is made under the terms of the new Act.

Brief in News.

There were 267 deaths from influenza in Karachi during the week ended last Saturday.

The Postal express train conveying the inward foreign mail left Bombay yesterday at 15 hours.

The "Star" says it is the darkest stain on the British rule in India and asks how shall he redeem our humanity.

Anchor line S. S. "Elysia" outward bound sailed from Port Said on the 18th instant and is due to arrive here on the 29th instant.

The P. and O. Mail steamer S. S. "Nellore" arrived in Bombay this morning.

Press comments are eulogistic. The "Tribune" writes The prayer of the people has not gone in vain.

His Excellency the Commander-in-Chief for India is expected to arrive in Calcutta by special train on the evening of the 31st instant and to remain here till the 4th proximo.

His Excellency the Commander-in-Chief for India is expected to arrive in Calcutta by special train on the evening of the 31st instant and to remain there till the 4th proximo.

Eight large labour meetings in Glasgow simultaneously passed resolutions calling on the central Government to demand dismissal and impeachment of General Dyer and Sir Michael O'Dwyer. Scottish liberals are also taking action.

An official notification says the Government continues to control rice exports in 1920 owing to failure of crop in other rice producing countries and high prices. The maximum price to be paid by the Rice Commissioner throughout the year will exceed equivalent for big mills specials of Rs. 160 per one basket of paddy.

It is satisfactory to learn that the number of persons reported as killed by tigers in Bengal during the last year was only 5 as against 14 in the previous year and 51 the average of the last five years. 35 tigers including 3 cubs and a large proportion of tigers were killed as against 46 in the preceding year.

On Tuesday morning at about 10.30 while Sergeant Austin of the Calcutta police was proceeding along the Circular Road on a motor cycle in front of His Excellency the Viceroy, a taxicab running in high speed came and collided with his motor cycle with the result that the machine was smashed and the Sergeant had a miraculous escape, receiving only slight injuries.

The "Bombay Chronicle" publishes a cable from Mr. B. G. Horniman (which inter alia says):—The "Westminster Gazette" says the amazing narrative recalls early German occupation of Belgium and Peterloo massacre. General Dyer must be recalled and dealt with in such a way that Amritsar massacre is solemnly repudiated by the Imperial Government. If he is not condemned by the nation he will be condemned by the world.

A serious assault is reported to have been committed upon a nurse of the Presidency General Hospital on Monday evening by an Indian. It is stated that as the nurse got off a tram car at the Lower Circular Road, the assailant who followed her attacked her and after assaulting the nurse wrenched away a necklace. He then made a snatch at her bag when a motor car drove up and the assailant disappeared in darkness.

విషాదవార్త:— 20-వ తేదీన నరేంద్ర ప్రసాద ముని రాచిన్ గ్రామమున విషాదమునకు 267 మరణములు.

నాగపూరు కార్యకర్తల సమైక్యత:— నాగపూరులో నాగపూరు కార్యకర్తల సమైక్యతకు నాగపూరు పరిషత్తును నిర్మాణమునకు తొలగించుట నాగపూరు కార్యకర్తల పరిషత్తును తప్పింపుటకు కేసు తెలుపగా ఈ కేసు 25-వ తేదీ ప్రధానమంత్రి ద్వారా నాగపూరు పరిషత్తును నిర్మాణమునకు తొలగించుటకు తీర్పు ఇచ్చింది.

ఉత్పాదకీని బాధించుట:— కలకత్తా ప్రధానమంత్రి ద్వారా ఉత్పాదకీని బాధించుట (నర్మ) లో నాగపూరు యొక్క 22-వ తేదీ సోమవారమునాడు పాములములో ఏడు చిట్టూరులో యొక్క ప్రాంతమున దిక్కునే యొక్క (యండియను) ఆమెను బాధించి కంఠాధారమును (తెంపుకోనేక, ఆమె నగదును చివరి లాభకరమునకు సరిగ్గా నొక మోటారు బండి కచ్చిసి. నాడు చివరిలో పారిపోయెను.

మదరాసు అందు సదరక్షమగాట రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇండ్లూరులో ఇంకొక్క కేసు దాఖలుచేసి)

నోటీసు.

సామెంతాద్యు నుండి బయటికి వంతును సామానులను బుక్ చేయుటకు విధించబడిన నిర్బంధము లన్నియు 1920-వ సంవత్సరం జనవరి 2-వ తేదీనుండి తొలగించబడును. మరియు అన్ని విధములైన సరకులను ఆ ప్రేక్షనలో ఎంతములు కును బుక్ చేయుటకు సాధ్యమో అంతవరకు బుక్ చేయబడును. ఫర్వాలేదుగనట్లను రిజిస్టరు చేయు వధులు గూడ ఇకముందు అచే తేదీనుండి తొలగించబడును.

(1973)

జూ బు లు

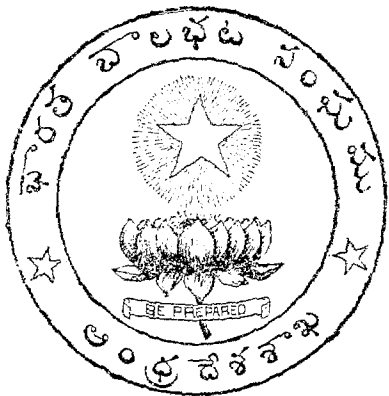
కమ్యూనిస్టుల కొక విభావన:-

అయ్యో, కమ్యూనిస్టుల గోదావరి, కృష్ణ, గుంటూరు నున్న గు అంధ్రీయంబలములలోను కోయంబత్తూరు నున్న గు దక్షిణమండలములలోను విస్తారముగ నున్నారు. జనబాహుళ్యము గలిగియు (ద్రవ్యముండియు, విద్యలేమిచే రాజకీయ విషయములంజేమి సాంఘికవిషయములందేమి జ్యోతిషము కలగ గలేసికొనుట కవకాశము లేక నున్నది. కొలదికాలములో నునభారతదేశమునకు నూతన సమైక్యములు రావచ్చును. ఆ నూతన సంస్కరణములయొక్క లాభములను మీరు పొంద నెంచితిరేని మీ సంఘమును విద్యారంభముగ జేయుట మీవిధి. ఒక్క రాజకీయవిషయముననే గాక సాంఘిక సేవయందేమి జేరవలయుదేమి విద్య చాల అవసరము. వెయ్యేల! విద్యలేనిది మన మేకార్యమునకు బేయబాలము. అట్టి విద్యను సంపాదించుట ప్రతి మానవునియొక్క విధి.

కమ్యూనిస్టుల విద్యయందు చాల వెనుకబడి నున్నారు. ఇంద్రవజ్రముగానము. ఒక్కసారి పరిశీలించినచో కమ్యూనిస్టుల జన సంఘమునందు నత్తురజ్జువలె లేని వారితోయే గలచో లేరుగలదు. విద్యలేక సజ్జాసాంధికారమున నున్న యిట్టి సంఘమును సంస్కరించుట కమ్యూనిస్టులకు విధి. వారివిధి విద్య ర్థింపక పోయినచో సంఘముయై జేకోవోయి లగుచును. ఈ విషయమును కమ్యూనిస్టులకు చూడవలయు గాక! సంఘమును విద్యారంభముగ జేయుట యెట్లు అను విషయము సంజే మీ హృదయమును మిలితమై యుండవలయును. కొంత కాలమువలకు మీద్యక్షి విద్యారంభమున ప్రవరింపజేయుచు, మీద్రవ్యమును విద్యాభివృద్ధికియై వెచ్చించి మిమ్ములకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను మీరు విద్యావిషయమున కాగ్రత్రుణికినవినచో కక్కిరించి తిమితిట తామే సంఘమునవచ్చి నావరించుకొనును. ఇది మున్నాటికి నిశ్చయము. ఒక్కవిద్యా విషయము మాత్రమే మీ హృదయముల నాకర్షించి కక్కిరింప విషయములకు పోటీయగుండవలె కమ్యూనిస్టుల సంఘము త్వరతో విద్యారంభమునకునుట యం దాశ్చర్యము లేదు.

కమ్యూనిస్టుల సంఘమును త్వరతో విద్యారంభముగ జేయుటకు నాకు తోచిన కొన్ని మార్గముల నిండు బొందుకల యున్నాను. మన సంఘాభివృద్ధి కేర్పణకలదైన కమ్యూనిస్టుల జనసంఘము కేయయన్న పని బహుస్వల్పము. విద్యావిషయమున వారేమియు చేయవలయుట తమని చెప్పవచ్చును. చాల స్వల్పద్రవ్యము విద్యార్థి జేతనములక్రింద నిచ్చుచున్నాడు. జనబాహుళ్యము గలిగిన కమ్యూనిస్టుల జనసంఘమునకు వారు చేయవచ్చు సహాయము చాల స్వల్పమని జేయగ చెప్పవలయునా? అటు వారు చేయవలయుట చాల కష్టకరము. ఈ లోపము జిల్లా కమ్యూనిస్టుల సహాయ సంఘములు పూర్తి చేయవచ్చును. ప్రతిజిల్లాకును నొక జిల్లాసంఘ జేర్చుటకు వలయును. ఆ జిల్లాసంఘము చాలాకాలమును గ్రామ సంఘముల ద్వారా ద్రవ్యమును గడించి ఆ జిల్లా విద్యా విషయమై కృషి పెట్టవలయును. పాఠశాలముల ఆవరణయొ పొట్ల లోయర్ సెకండరీ పాఠశాలముల కమ్యూనిస్టుల భోజనవసతికాను కళాశాలలు ఉన్నతపాఠశాల లుండు కట్టించుటలో కమ్యూనిస్టులను స్థాపించవలయును. ఏజిల్లాలో ద్రవ్య ముజిల్లా సహాయ సంఘమునకు వెళ్లవలయును. ఆద్రవ్య ముజిల్లాలో విద్యావిషయమునకు దీనివిద్యార్థులకు విద్యార్థి జేతనము లిచ్చుటకును వెచ్చించవలయును. ఈ జిల్లాసంఘములన్నియు కమ్యూనిస్టుల సంఘమునకు ఉపసంఘములుగ నేర్పబడు బేయవలయును. కమ్యూనిస్టుల సంఘమువారు విద్యావిషయమున ద్రవ్యము ఖచ్చితము విద్యార్థి జేతనము లిచ్చువలయునైతే. జిల్లాకమ్యూనిస్టుల సహాయ సంఘమున్నియు సక్రమముగ పనిచేయుచున్నవా యనువిషయమును విచారించుచు లోపములను సవరింపవలె వారివిధి ప్రతి వత్సరము కమ్యూనిస్టుల సంఘమువారు కమ్యూనిస్టులను సక్రమముగా పరిపాలించుటకు ద్రవ్యమును సమైక్యముగా పరిపాలించుటకు ప్రతిజిల్లా సంఘాదాయమునుండి కొంతభాగము మహాజనసంఘములకి కేటవలయును. అట్లు కమ్యూనిస్టుల వారి హృదయము.

బాలభటుల సమావేశము

పునర్నవము సమీపించుచున్నది. అందుచే గావలసిన ఏర్పాట్లను విరివిగా జేయవలసియున్నది. మిలిక ఏర్పాట్లను బాలభటులకు బాలభటుల పునర్నవ సమయములయందు చేయవలసిన పనులను గూర్చియు, వసాంపవలసిన వాక్యములను గూర్చియు వారు ఇప్పటినుండియు తెలిసికొనియుండి కంటికిను పొందియుండుట అత్యంతవశ్యకము. ఇందులకై కృష్ణ, గుంటూరు, గోదావరి మండలములయందు బాలభటుల సందర్శి జేర్చి, ఈ నెల 28, 29, 30 తేదీలందు బెజవాడపట్టణమున సమావేశము చేయుట కేర్పరచబడినది. కావున బాలభటులు, బాలభటోపాధ్యాయులు, జట్టువెద్దలు ఆది గాగలవారందరను తిప్పక విచ్చేయుమని ప్రార్థన. ఎప్పుడారందరను అక్షరాధికారమునందు వాగుగ పాత్రపడేసి మరి వచ్చుట, అగత్యము.

భోజనమునకు కొవలసిన ఖర్చులకై ఈ మాడుదినములకును ఉపాహారములతోగూడ ఈ 3-8-0 లు కట్టవలయును. ఎవరికట్టవలయును వారే భరింపవలసియుండును. కాని ముందుగా తెలియజరువారికి భోజనపు ఏర్పాట్లను గావించవలయును. 28 తేదీ ఉదయము ఏడుగంటలకు బెజవాడలో గవర్నరు జేటయందున్న రామనాథసర్వపుత్రకథాంధాగారం దగ్గరకు అందరను చేరవలయును. ఎవరెప్పుడు వచ్చునోయు ముందుగా (వాయుదేవి) ప్రార్థన.

ఈ కథముగ కొంతకాలము పనిచేసినచో సంఘము త్వరలో విద్యావిషయ మగునటయందు సంశయము లేదు. ప్రతిజిల్లాకును కమ్యూనిస్టుల సంఘాయంభము లేర్పాటు చేయుటకు మహాజన సంఘమువారు ప్రోత్సాహము చేయవలయును. అట్లు చేయుట యే వారి పని మాత్రమే. సహాయ సంఘములు విద్యావిషయమున వెచ్చిన పనులు చేయుట కవకాశ ముండు నని నాకలంపు. ఇది యుద్ధభంగిణిచేతను గూడ తెలియుచున్నది. గుంటూరుపట్టణమున 1915-16 సంవత్సరములో గుంటూరుజిల్లా కమ్యూనిస్టుల సహాయసంఘము మహాజన సహాయము సంఘములతోను కమ్యూనిస్టుల జనసంఘమునకు కిరొఫూవణము కంటివారును వరు చిరునామిశ్వ లక్ష్మీకారాణుల ప్రసాద్, బి. ఏ. మంజుల భంకరేశ్వర చావర్, బి. ఏ. గాంగులే స్థాపించుట దిననిశాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఈసంఘము స్థాపించిన దాని విద్యార్థులను నుమన ప్రార్థననకంటే కమ్యూనిస్టులకు వచ్చు యెడల నుండు వాదన ముద్దించినదని చెప్పక తప్పదు. దానికి నిదర్శనముగా వెచ్చుకు విద్యార్థుల విద్య సర్వకరమగుట పట్టణములకు కమ్యూనిస్టుల కానియూ సంఘము గూడ యుద్ధింప జేసి పని బహుస్వల్పము. చేయవచ్చు పనిదాక్షిణ్యము చాల ప్రకృష్టమైనది. విద్యావిషయమున జిల్లా సహాయసంఘము తెచ్చిన సహాయము గాక అవసరమని నాక గుంటూరుజిల్లా సహాయ సంఘము చిత్రించుండి గ్రహించవలెను. కాన నొక కమ్యూనిస్టు మహాజన లారా! మీ మీ జిల్లాలో కమ్యూనిస్టుల సహాయసంఘము లేర్పాటుజేయుటకు ప్రయత్నింపును. ఆలస్యము చేయవలెను. ఇదిగతే నుండు చాలకాలము ప్రార్థనము గున్నాము. తెనుగు! మమయముట్టును! కమ్యూనిస్టుల సంఘమును విద్యా విషయముగ జేయుటకు సమయము కట్టును. మీ ద్రవ్యమును వెచ్చింపును! మీ కమ్యూనిస్టులకు విద్యావిషయము చేయవలెను! మీరు దుర్వ్యయముచేయు దిద్దుగా పనిచేయవలెనైతే విద్యావిషయమున వెచ్చించుటకు నిశ్చయించుకొనును. మీ కర్తవ్యాంశమును మీరే సక్రమ నాలోచించుకొని మీ హృదయ కర్తవి మీ సంఘము నొప్పకట్టును నందింప ననవలెద్రవ్యము ప్రధానపుత్రై శ్రీమదేమి మీ సంఘమును విద్యారంభముగ జేయ మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

కమ్యూనిస్టుల సంతతి గుంటూరు 21-12-19 స. పాల సాంబయ్య

శిక్షణాసానము.

ఈ నెల 31 తేదీ మొదలు తొమ్మిది దినములు బెజవాడ పట్టణమునందు బాలభటోపాధ్యాయుల శిక్షణావిధి మేర్పరచబడినది. శిక్షణ వచ్చువారందరను ఎరిగి భోజన ఖర్చులను వారే భరింపవలసియుండును. ముందుగా తెలియజేయుచు ఒక రూపాయి ఆద్యాపక ప్రభుత్వంబునకు భోజన ఖర్చు ఏర్పాటులు చేయవలెను.

ఉపాహారములతోగూడ ఈ శిక్షణములకును 10 లగు ను. వచ్చువారందరను తమతోగూడ ప్రాథమిక విజ్ఞానపుస్తకము, ఒక టేబు, ఒక గజము చతురముగల పుస్తక సాదవుల చేతికర. ఒక గజముతామ - వీని తెచ్చుకొనవలయును. వీని భరిండు ముందు చెడురూపాయి లండును. రావలసినవారందరుకు ముందుగా తెలియజేయుట అత్యంతవశ్యకము.

పటాలముల వృత్తాంతములు.

వివిధపట్టణములందు పని జేయు పటాలము లన్నియు తాము చేయుపనిగూర్చి తమదగ్గా ఆధికారాధిపతి కమిషనరుగారికి తెలియజేయుచుండుట అత్యంతవశ్యకము.

బెజవాడ, 20-12-19, వెనుతుమ్మిల్లి శ్రీ రామారావు, సంచారకార్యదర్శి.

బకింగు హాము కౌలు వ.

అడయూరు సాతులాకుకును పాపంచావిడి (చెన్నపురికి) మధ్య బకింగు హాము కౌలువలో అవసరమగు మరామత్తు జరుగవలసి యుండుటచే 1-7-1920-వ తేదీ వుదయము 6 గంటలు మొదలు 1-4-1920-వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటల వరకును ఆకాలువ మూయబడును. అనగా ఆకాలువలో కుడవనదువగూడదు.

ఎన్జియూటివు ఇంజనీరు ఆసీసు

చౌగల్పట్టు డివిజను, నువరాడు

మద్రాసు స్టాత్ కౌను కోర్టు

1919 సంవత్సరం దాదా నెం 8955 రు

వాది:- వీదేశ్య కేసులకు కెట్టి.

నెం 14 లకు అన్వాపిల్లరేసి, మద్రాసు.

ప్రతివాది:- కాశుటూరు లింగారెడ్డి.

సాక్షి మయినాడు వెల్లూరుజిల్లా.

యానెంబరులో వాది ప్రతివాదులకు జరిగిన లెక్కకు వాదికి ప్రతివాది రు 125-14-0 లోకి యోగ్యుకెట్లు యా కోర్టులో వాది దావా చేసియున్నాడు. ప్రతివాదికి యా కోర్టు నుండి రెండుదావాలు సమర్థము పంపినారు. సవర సమర్థమును ప్రతివాదికి చేసినట్లు తిరిగి దాడులు వచ్చినవి. ఈ నెంబరు 1920 సంవత్సరం జనవరి నెల 9 తేదీ వాదికి తిరిగి కోర్టురావట్లు దావావా జేయబడివున్నది. సవర తేదీకి ప్రతివాది గాని వాది తరువున వకటి గాని గం 10 క్లకు యెంబది జడ్జి గారిగొర్రుకు సోదరయ యోదయవా ఆజ్ఞేతల వ్యవయవల తెలుపుకొనవలసింది. అట్లా రానియెడల యెక్కువగా తీర్పుయ్యవలెను. అశేషముల యిందులకు ప్రసారపరచవలెను. ఈ వుత్తరపు 1919 సంవత్సరం డిసెంబరు నెం 5 దిన కోర్టు నాకు చేసివాది. 24 12-19 W. V. రంగసామి అధ్యక్షుగాను చ.ద్రాసు. వాదికటి.

HEALTH FOR A POSTCARD

suffer from Functional If you Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature - the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural -" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bata's (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSSE

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

ఆంద్రమై 1920 క్యాలండరు

జనవరి నెల 31 వ తారీఖులోపుగ మా మండలము నొకేసారిగ 6 రూ.లకు కొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా కొనువారలకు ఖర్చు తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ. కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా బహుదారి యుండదు.

కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము | పండ్లపాడి | మోహినితైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 | డబ్బి 1-కి 0-2-0 | సీసా 1-కి 0-12-0

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, తైలము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా కల రూ. 0-10-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు కేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రేరేరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబులెట్టి పేథి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన పరిమళద్రవ్యము
ఓటో దిల్ల హారు (రిజిస్టర్డ్)

పరిమళద్రవ్యముల కన్నీటికి నిది రాజు

ఇండియా డేక్షన్ యందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును చాల పతకములును ప్రేంసా పుష్పములు నియోజింపబడినవి.

దీనిలో సారాయి సంబంధ మేమియును లేదు గాన ఆచార పరులందరినీ గూడ దీనిని విరభ్యంతరముగ పరిచయింపవచ్చును. వసు విభవాలను పుష్పముల నుపాసన దీనియందు గలదు. నికటిరొండు చుక్కలు తేలుగునామిన వేసిన చాలును. ఆపస్తేబో కోసితెచ్చిన పుష్పలవన వ్యాపించు చరిత్రమునంటి పరిమళ మదిమితముగ వ్యాపించుచుండును. దీని నుపాసన నిలయనంతకాలము మరల పరిమళద్రవ్యమునకును నిలువదు. పెద్దపైజా (అరవైచుక్కలు) రు 2-0-0 మధ్యపైజా రు 0-12-0 పిన్నపైజా రు 0-8-0 రి.పి. చాన్సా రు 0-5-0. మిథులముందు బోకనివో (కొది పోల్ ఏజంట్లు) వ్రాయును.

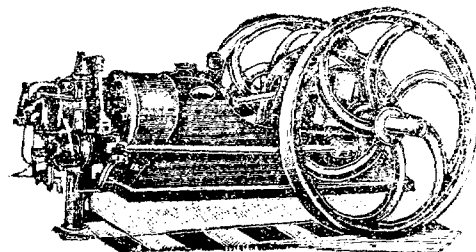
ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 జమ్నూనగర్, బొంబాయి.

ఇంజీరియర్ కూర్డ్ ఆయిల్ ఎంజనులు

1949

వయం తక్కువ ! నమ్మకము అధికము ! ఫలితము ఎక్కువ !

(తక్కువ ఖర్చు సమనందితయూరజేయబడినవి.)

గ్రైండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్ని రకముల కంప్రెసు, కలర్ గ్రైండింగు మిషనులు, సా బెంచీలు, చేరింగు (పెన్సిలు, సిలిండిరు నూ నెల, బెల్టింగు, మిల్లుజిన్న స్ట్రోవు మొదలగు ఇతర అన్ని రకముల మిషనులు మావద్ద తయారుగా యున్నవి.

P. G. Masker & Co.,
Engineers & Contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.

అష్టాంగ మెడికల్ స్టోర్సు లిమిటెడ్

పోస్టు ట్రిచూరు (కొచ్చిన్ స్టేట్.)

శోభితోధక రక్తమును పరిశుభ్రముచేయుటయం దనమాన మగు పేరుగాంచినది.

ఆశలేదని వదలుకొన్నట్టి వ్యాధులుకూడ తప్పక మరుగును.

వెల బడ్డీ 1 కి రు. 2.

Correspondence to be in English
Ashtanga Vidyasala Ltd, Chemists & Druggists,
P. O. TRICHUR. Cochin State.

నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

కెకె

ద్యుభయతో కయ్యవారు సంతోషముతో పోవుచును. నునములేదని రుహపుదేయవారలకు మా 100 ఇనాం

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు యుండవలసిన ముఖ్యమందు. అన్ని రుమూసాని, శక్తియైనట్లులేక పొస ప్రాంతమబడియున్నది. ఎన్ని దివములు ఉండినను మందు నునములేదని. తేలవకు మాత్రమే కాక ఎంజీ. కుక్క, సూము, బట్టి మొదలగు విషబంతువుల కాటులకు నునపుడొ గించును. కల పాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజీ 0-8-0. 1-డబ్బా పూర్తిగా కల రూ. 5-0-0. పోస్టేజీ కేలు.

ఉత్సాహి 2 ప్యాకెట్లు తిప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇనాం తర్రవలకు 100 కి 25 మాసాయము కమిషన్ నియ్యబడును.

దిరుగామా:— ధన లక్ష్మీ 30 వెని, 1.6 కంకలేకేట్టి, పిడి, సాకారులేట డాక్టర్, మదరాస్

విక్రేడిగ్ సహిరిమైన డా. పి. డి.

సావంతుని వనాషధి సారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తములన ననియ జాడ్యములకు కీటమునంటి మందు. ముఖము, మచ్చలు, గండములను తుండ్రు, ప్రాత సోపులకు, అన్ని విధములనన గలుగు నర్మ రోగములకు పోగొట్టును. (కెకె)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తమృతకారిణి

వనాషధి సావంతుని గుణ మిచ్చును నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యమచ్చను అన్ని విధములైన వోషములకు పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసవోషములను, మలబద్ధక లును కాత్తెసంబంధమును నొప్పులకు పోగొట్టి రక్తమును విశదపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 15 రోజుల పరమముటకు 4 బొమ్మ బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పాత్రేటరు.— పి. డి. సావంత్,

144, పననవాడి, నెంజి పొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

పాత్రేటరు వేంకటాచలవణ్ణితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరము:—అలోపలకుల ప్లేకురోగులు

ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను నిరోగులైయున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసములకు సీసా శిమయొద్ద నుండనేని ప్లేకుకు శర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము కేటాటి లేదని కామే సంతోషముగ బల్యుగలరు. దినబ్యరిమా, మూడడ శాలర ద్వరములు, స్పర్మి పాతము మొదలగునవి తప్పక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం. (594-801)

2. శ్రీనివాస తైలం:—ప్లేకుగడ్డలకును, కందుల నొప్పి

పోవుటకును మంచియందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇనాం.

3. వైశ్యానరాసనం:—దీనిని నేనించినప్పటి నుండియే

మాత్రమును కిచ్చికి (కలరా) వాంఛిదేధి, శీతశేధి, అతీర్ణ భేదులు గుణము కాగలరు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇనాం.

4. బాలనుభోదము:—బిడ్డలకు బలకాగి; తియ్యని

మందు. మందు, మలబద్ధము, అతీర శేధి, కృకత్వము, కడు పుచ్చియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణమందు బిడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇనాం.

5. లోకామహార కస్తూరిమృతము:—బిడ్డలకు వయ

స్సు నుండినవారికి, బాలింతలకు ఉత్తమగుణ కారి. మందు, పడికము, దగ్గు, అతీర్ణము, శీతవాతి, పార్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యం కనలేక రోగములను గుణముచేయును.

250 మాత్రకు గల సీసా 0-4-0
రసము కయ్యతో 5-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-18-0
" " 25-కి 5-8-0

ఈ రోషధమతోమడ అనుపాసన తేకును పంపబడును. శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.